

Klub Przyrodników

ul. 1 Maja 22, 66-200-Świebodzin
Konto: BZ WBK SA o/Świebodzin nr 571090 1593 0000 0000 5901 5348
tel./fax 068 3828236, e-mail: lkp@lkp.org.pl, <http://www.lkp.org.pl>

Drawno, 23 maja 2003
Paweł Pawlaczyk

Wnioski do planu urządzania lasu i Programu Ochrony Przyrody Nadleśnictwa Mieszkowice

- 1.** Na terenie CPK z otuliną uwzględnić w planie urządzania lasu postulaty zapisane w "Operacie ochrony ekosystemów leśnych" sporządzonym do celów planu ochrony CPK (załącznik 1).
- 2.** W składach gospodarczych drzewostanów uwzględnić różnice w dynamice dębu i buka (także graba) w poszczególnych obrębach nadleśnictwa. Lasy Mieszkowickie (obręb Łysogórki i Mieszkowice) mają charakter "dąbrowowy" i nie należy w nich promować buka - dopuścić możliwość tworzenia czystych drzewostanów dębowych. W obrębie Godków przewidzieć na odpowiednich siedliskach drzewostany dębowo-bukowe, bukowe, dębowo-grabowe.
- 3.** Dla ochrony pozostałości naturalnych zespołów leśnych ubogich dąbrów proponuje się uznanie w obr. Mieszkowice i Łysogórki wszystkich starych drzewostanów dębowych za ochronne, stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody i zaliczenie do gospodarstwa specjalnego.
- 4.** Postuluje się zaliczenie do gospodarstwa specjalnego tych drzewostanów w obr. Mieszkowice i Łysogórki, w których występują skupienia rzadkich i ginących roślin kserotermicznych (pozostałości muraw kserotermicznych). Proponuje się planowanie w tych drzewostanach gospodarowania na specjalnych zasadach, umożliwiających zachowanie stanowisk w/w roślin (patrz operaty do planu ochrony CPK)

- 5.** Proponuje się ochronę przez zaliczenie do gospodarstwa specjalnego i wyłączenie z użytkowania bardzo cennych przyrodniczo olsów w okolicy Gogolic.

- 6.** Przewidzieć działania dla ochrony (tak in situ jak ex situ) zasobów genowych dębu z Lasów Mieszkowickich, ująć je w Programie Ochrony Przyrody (np. zachowanie w LBG w Kostrzycy, zbiór żołędzi ze starych przestojów dębowych, niezależnie od jakości technicznej).

- 7.** Ze względu na występowanie w rejonie działania nadleśnictwa cennych przyrodniczo ekosystemów nieleśnych, wszelkie ewentualne zalesienia muszą być poprzedzone waloryzacją przyrodniczą.

- 8.** Dla rezerwatu "Wrzosa Cedyńska" przewidzieć konieczność czynnej ochrony wrzosowisk

- 9.** Ująć projektowany rezerwat w Dolinie Słubi, projektowane w rejonie działania nadleśnictwa rezerwaty kserotermów, a także proponowane zespoły przyrodniczo-krajobrazowe; Skarpa Gozdowicka, Czarna Woda, Czyste, Białęgi. Ująć proponowane użytki ekologiczne i pomniki przyrody, a także zgłoszone w planie ochrony CPK propozycje organizacji obiektów poznawczo-dydaktycznych.

ZAŁĄCZNIK 1.

Postulaty z planu ochrony eksoystemów leśnych CPK - wyciąg

Zasady ochrony fauny kręgowców związanych z ekosystemami leśnymi

- Zasady ochrony fauny określi przede wszystkim plan ochrony fauny. Tu sformułowano tylko takie zapisy, jakie wynikają z potrzeby ochrony fauny rozumianej i traktowanej jako funkcjonalny element ekosystemu leśnego.
- Konsekwentnie kontynuować wyznaczanie stref ochronnych stanowisk gatunków chronionych. Rozpowszechnić przyjętą w Nadleśnictwie Mieszkowice praktykę wyznaczania stref dla wilka i żurawia (w tym ostatnim przypadku wystarczające są małe strefy obejmujące śródleśne bagna, ewentualnie z otaczającymi olsami)
- Utrzymać i przestrzegać obowiązujących regulacji prawnych obowiązujących w strefach ochrony gatunków chronionych (strefy ochronne gniazd). Obowiązujący zakaz powinien być interpretowany jako zakaz dokonywania zmian istotnych dla ochrony stanowiska, np. należy dopuścić wykonywanie czyszczeń i trzebieży nawet w strefie stałej (200-metrowej) pod warunkiem ich wykonania w sezonie zimowym. Prowadzić regularnie, co najmniej w odstępach 10-letnich, celowe wyszukiwanie gniazd ptaków podlegających ochronie strefowej, wykonywane przez specjalistę. Ochrona strefowa gniazd, według zasad określonych obowiązującym prawem, obowiązuje od momentu powzięcia wiadomości o istnieniu gniazda. Dopóki wojewoda nie wykonał swoich obowiązków w zakresie wyznaczenia miejsc rozrodu i stałego przebywania gatunków chronionych, właściwy Nadleśniczy wyznaczy granice stref.
- Wprowadzić zakaz odstrzału kun i borsuka.
- Gospodarkę populacjami zwierząt łownych (dzika, jelenia i sarny) oprzeć na rzetelnej inwentaryzacji ich stanu wykonanej metodą statystycznie interpretowanych pędzeń próbnych, realizowanych jednocześnie w Puszczy Piaskowej i w Lasach Mieszkowickich. W gospodarce populacją dzika dążyć do utrzymania liczebności gatunku w górnej granicy możliwości, przy utrzymaniu i kształtowaniu struktury populacji z dominacją osobników starszych. W przypadku występowania powodowanych przez dziki szkód w uprawach o dużej intensywności podjąć działania mające na celu zatrzymanie osobników wewnątrz kompleksu leśnego (pasy) przed decyzją o redukcji liczebności.
- Bezwzględnie chronić drzewa dziuplaste. W drzewostanach sosnowych w wieku 40-80 lat dążyć do rozwieszenia skrzynek lęgowych w zagęszczeniu: 10 skrzynek typu A + 1 skrzynka typu B + 1 skrzynka nietoperzowa / 10 ha drzewostanu. Skrzynki B i nietoperzowe należy przy tym koncentrować na skraju lasu, także w pobliżu skraju bagien, zrębów i upraw.

Zasady ochrony fauny bezkręgowców związanej z ekosystemami leśnymi i z ich bezpośrednim sąsiedztwem

- Zasady ochrony fauny określi przede wszystkim plan ochrony fauny. Tu sformułowano tylko takie zapisy, jakie wynikają z potrzeby ochrony fauny rozumianej i traktowanej jako funkcjonalny element ekosystemu leśnego.
- Jednym z ważniejszych celów ochrony powinno być utrzymanie fauny owadów ciepłolubnych (np. prostoskrzydłe, motyle, ale i chrząszcze). Na ciepłych siedliskach (aktualne murawy kserotermiczne lub dawne murawy - wskazywane przez skupienia stanowisk gatunków ciepłolubnych) utrzymać mozaikę formacji roślinnych: muraw, zarośli i drzewostanów. Realizuje się to przez najwyżej ograniczone zalesianie terenów otwartych w rejonach skupiania się kserotermów (z całkowitym wykluczeniem zalesiania zachowanych muraw kserotermicznych), rozluźnianie i utrzymywanie przerywanego zwarcia już istniejących zalesień, wprowadzanie zakrzewień tarniny, wiazu polnego, glogów, dzikich róż, szakłaka i ewentualnie kłonu polnego. Szczegółowe zasady postępowania zawarto w także w rozdziale "Zasady ochrony muraw kserotermicznych". Zalecenia te dotyczą w praktyce przede wszystkim okolic Radunia, zbroczy między Zatonią a Krajnikiem, krawędzi doliny Odry w rejonie Kostrzynek - Stara Rudnica - Golice, zbroczy doliny Odry w okolicy Gozdowic i Bleszyna, a poza parkiem krajobrazowym - także okolic Nawodnej.
- Na skrajach lasu realizować biologiczną zabudowę granicy lasu wprowadzając od zewnętrznej strony granicy pas krzewiastego oszyjka i co najmniej 3-4 m szeroki pas do spontanicznego rozwoju zbiorowisk okrajkowych.
- Na ciepłych siedliskach i w ich bezpośrednim sąsiedztwie nie usuwać drzew i krzewów rodzimych gatunków liściastych wynikających objawy osłabienia i zamierania, w tym szczególnie dębów, buków, klonów ani wiaźów. Pozostawiać martwe drzewa, w tym zwłaszcza wszystkie grube i eksponowane na nasłonecznienie, w ilości do 5-7 szt. na 100 m skraju zwanego drzewostanu. Jeżeli to możliwe odślaniać na takich siedliskach pozostałości martwych grubych drzew, eksponując je na nasłonecznienie. Mikrosiedliska takie są potencjalnymi biotopami cennych gatunków chrząszczy.
- Dbać o zachowanie pełni bogactwa gatunkowego dendroflory ekosystemów leśnych. Dbałość tę realizować przez protegowanie lub przynajmniej tolerowanie wszystkich spontanicznie pojawiających się gatunków domieszkowych (także np. osiki i wierzyby iwy), wprowadzanie domieszek zgodnych z naturalnymi składami gatunkowymi drzewostanów, oraz przez wprowadzanie w roli domieszek biocenotycznych innych gatunków drzew i krzewów, ale tylko w formie alei wzdłuż dróg, wzbogacania gatunkowego skrajów drzewostanu, wprowadzanie zarośli na skrajach lasu i przy głównych drogach leśnych. Tolerować w roli domieszek także gatunki obcego pochodzenia geograficznego: świerk, daglezie, kasztanowiec, lipę szerokolistną, modrzew, bez koralowy.
- Chronić wszystkie pozostałości alei śródleśnych, zwłaszcza klonowych i lipowych. W miarę możliwości, np. w uprawach dochodzących do ważniejszych dróg leśnych, wprowadzić przy tych drogach jedno-lub dwustronne śródleśne zadrzewienia alejowe. Stosować do tego materiał

o charakterze zadrzewieniowym. Wprowadzać Db, Lp, Kl, Wz, Jrz, Js stosownie do stwierdzonych na gruncie warunków mikrosiedliskowych, z pominięciem diagnoz siedliskowych zawartych w obowiązującym planie urządzania lasu.

- Chronić pozostałości dawnych osad ludzkich wraz z ich dendroflorą. Chronić rosnące w takich miejscach wszystkie stare drzewa, zwłaszcza stare drzewa owocowe oraz osobniki lipy, wiązów, dębu i jesionu. Chronić stare wierzby i topole. Chronić w takich miejscach także osobniki gatunków obcego pochodzenia geograficznego (kasztanowiec, orzech).
- Nie wycinać i nie usuwać żadnych starych drzew owocowych.
- Grodzienia upraw realizować przy użyciu żerdzi nieokorowanych.
- Dążyć do stałej obecności martwego, rozkładającego się drewna w ekosystemach leśnych. Drewno to powinno reprezentować pełną różnorodność gatunków występujących w drzewostanie i pełną różnorodność ich rozmiarów. Powinno ono także być reprezentowane zarówno przez leżące gałęzie, martwe drzewa leżące na dnie lasu, jak i przynajmniej pojedyncze martwe drzewa stojące, a także złomy i wykroty. Za optimum z przyrodniczego punktu widzenia uznać należy miąższość martwego drewna na poziomie 8-10% miąższości drzewostanu. Rzeczywiste wykonanie tego zalecenia określić indywidualnie dla każdego drzewostanu jako kompromis z wymaganiami ochrony lasu.
- Dążyć do jak najliczniejszej obecności na terenie CPK drzew starych i grubych oraz starodrzewi. W tym celu stosować osobno zaproponowane procedury ochrony grubych drzew (ochrona pomnikowa i ochrona moratoryjna), stosować ochronę zachowawczą wskazanych osobno drzewostanów, podnieść wieki rębności gatunków liściastych i sosny według przedstawionej niżej propozycji.
- Tolerować obecność osiki, także w sąsiedztwie drzewostanów sosnowych.

Zasady ochrony stanowisk cennych roślin naczyniowych

- Proponuje się uznanie na terenie Cedyńskiego Parku Krajobrazowego za lokalnie chronione następujących gatunków roślin naczyniowych (znakiem OŚ oznaczono gatunki podlegające w Polsce ochronie gatunkowej, te wszystkie wpisano na poniższą listę. Znakiem OCz oznaczono gatunki podlegające w Polsce ochronie częściowej):

Acer campestre L. forma tripartita
Actea spicata L. - Czerniec gronkowy
Allium angulosum L. - Czosnek kątowy
Allium scorodoprasum L. - Czosnek węzowy
Allium senescens subsp. *montanum* (Fries) Holub - Czosnek skalny
Andromeda polifolia L. - Modrzewnica zwyczajna
Anemone sylvestris L. - Zawilec wielkokwiatowy; OŚ
Angelica archangelica subsp. *litoralis* (Fries) Thell. - Arcydzięgiel nadbrzeżny; OŚ
Antennaria dioica (L.) Gaertner - Ukwap dwupienny
Anthericum liliago L. - Pajęcznica liliowata; OŚ
Anthericum ramosum L. - Pajęcznica gałęzista
Arctium nemorosum Lej. - Łopian gajowy
Aristolochia clematitis L. - Kokornak powojowaty
Asarum europaeum L. - Kopytnik pospolity; OCz
Asperula cynanchica L. - Marzanka pagórkowa
Asperula tinctoria L. - Marzanka barwierska
Asplenium ruta-muraria L. - Zankocica murowa
Asplenium trichomanes L. - Zankocica skalna
Aster amellus L. - Aster gawędka
Aster linosyris (L.) Bernh. - Aster ozota (Ozota zwyczajna); OŚ
Botrychium lunaria (L.) Swartz - Podejrzon księżycowy
Bromus ramosus Hudson - Stokłosa gałęzista
Buglossoides purpuro-caeruleum (L.) M.I.Johnson - Nawrot czerwonoślękitny; OŚ
Calla palustris L. - Czermień błotna
Campanula bononiensis L. - Dzwonek boloński
Campanula rapunculoides L. - Dzwonek jednostronny
Campanula sibirica L. - Dzwonek syberyjski
Carex arenaria L. - Turzycza piaszkowa; OCz
Carex limosa L. - Turzycza bagienna
Centaurium erythraea Rafn - Centuria zwyczajna
Centaurium pulchellum (Swartz) Druce - Centuria nadobna; OCz
Cephalanthera damasonium (Miller) Druce - Buławnik wielkokwiatowy; OŚ
Cephalanthera rubra (L.) L.C.M.Rich. - Buławnik czerwony; OŚ
Circaea alpina L. - Czartawa drobna
Cirsium pannonicum (L.fil.) Link - Ostrożeń pannoński; OŚ
Cladium mariscus (L.) Pohl. - Kłoc wiechowata
Corydalis cava (L.) Schweigger - Kokorycz pusta
Corydalis solida (L.) Clairv. - Kokorycz pełna
Crepis praemorsa (L.) Tausch - Pępawa różyczkolistna
Cucubalus baccifer L. - Wyżpin jagodowy
Cyperus fuscus L. - Cibora brunatna
Cystopteris fragilis (L.) Bernh. - Paprotnica krucha
Dactylorhiza incarnata (L.) Soó - Kukułka krwista; OŚ

Dactylorhiza majalis (Rchb.) Hunt. et Summ. - Kukułka szerokolistna; OŚ
Daphne mezereum L. - Wawrzynek wilczełyko; OŚ
Dianthus arenarius L. - Goździk piaskowy; OŚ
Dianthus superbus L. - Goździk pyszny; OŚ
Digitalis grandiflora Miller - Naparstnica zwyczajna; OŚ
Dipsacus pilosus L. - Sześć owłosiona
Drosera rotundifolia L. - Rosiczka okrągłolistna; OŚ
Dryopteris cristata (L.) A.Gray - Narecznica grzebieniasta
Epipactis helleborine (L.) Crantz; OŚ
Epipactis palustris (L.) Crantz - Kruszczyk błotny; OŚ
Equisetum hyemale L. - Skrzyp zimowy
Equisetum telemateia Ehrh. - Skrzyp olbrzymi; OŚ
Eriophorum angustifolium Honck. - Wełnianka wąskolistna
Eriophorum vaginatum L. - Wełnianka pochwowa
Euphorbia palustris L. - Wilczomleczeń błotny
Filipendula vulgaris Moench - Wiązówka bulwkowata
Galanthus nivalis L. - Śnieżyczka przebiśnieg; OŚ
Genista germanica L. - Janowiec ciernisty
Genista tinctoria L. - Janowiec barwierski
Gentiana cruciata L. - Goryczka krzyżowa; OŚ
Geranium lucidum L. - Bodziszek łśniacy
Geranium sanguineum L. - Bodziszek krwisty
Geranium sylvaticum L. - Bodziszek leśny
Gratiola officinalis L. - Koniurtny błotny
Gymnadenia conopsea (L.) R.Br. - Gółka długostrogowa; OŚ
Gymnocarpium dryopteris (L.) Newman - Zachyłka trójkątna
Hedera helix L. - Bluszcz pospolity; OŚ
Helianthemum nummularium (L.) Miller - Posłonek kutnerowaty
Hippophae rhamnoides L. - Rokitnik zwyczajny; OŚ
Hippuris vulgaris L. - Prząstka pospolita
Juncus subnodulosus Schrank - Sit tępokwiatowy
Laserpitium latifolium L. - Okrzyń szerokolistny
Lathraea squamaria L. - Łuskiewnik różowy
Lathyrus palustris L. - Groszek błotny
Ledum palustre L. - Bagno zwyczajne; OCz
Leucojum verum L. - Śnieżycza wiosenna; OŚ
Listera ovata (L.) R.Br. - Listera jajowata; OŚ
Lonicera periclymenum L. - Wiciokrzew pomorski; OŚ
Lycopodium annotinum L. - Widłak jałowcowaty; OŚ
Lycopodium clavatum L. - Widłak goździsty; OŚ
Matteuccia struthiopteris (L.) Tod. - Pióropusznik strusi; OŚ
Melampyrum arvense L. - Pseniec różowy
Melica uniflora Retz. - Perlówka jednokwiatowa
Monotropa hypophaea Wallr. - Korzeniówka naga
Monotropa hypopitys L. - Korzeniówka pospolita
Muscari botryoides (L.) Miller - Szafirek drobnokwiatowy; OŚ
Nasturtium microphyllum (Boenn) Rchb. - Rukiew drobnolistna
Nasturtium officinale R.Br. - Rukiew wodna
Neottia nidus-avis (L.) L.C.M.Rich - Gnieźnik leśny; OŚ
Nuphar lutea (L.) Sibth. et Sm. - Grażel żółty; OŚ
Nymphaea alba L. - Grzybień biały; OŚ
Nymphaea candida C.Presl - Grzybień północny; OCz
Ononis arvensis L. - Wilżyna bezbronna
Ononis repens L. - Wilżyna rozłogowa
Ononis spinosa L. - Wilżyna ciernista
Ophioglossum vulgatum L. - Nasięzrzal pospolity
Orchis militaris L. - Storzyc kukawka; OŚ
Orchis purpurea Hudson - Storzyc purpurowy; OŚ
Ornithogalum umbellatum L. - Śniadek baldaszkowy; OŚ
Orobanche alsatica Kirschl. - Zaraza alsacka
Orobanche caryophyllacea Sm. - Zaraza przytuliowa (Z.pospolita)
Orobanche elatior Sutton - Zaraza wielka
Orobanche lutea Baumb. - Zaraza czerwona
Orobanche purpurea Jacq. - Zaraza niebieska
Oxytropis pilosa (L.) DC. - Ostrolódka kosmata; OŚ
Parnassia palustris L. - Dziewięciornik błotny
Petasites hybridus (L.) G.M. et Sch. - Lepięźnik różowy
Petasites spurius (Retz.) Rchb. - Lepięźniki kutnerowaty
Peucedanum cervaria (L.) Lapeyer - Gorysz siny
Phyteuma spicatum L. - Zerwa kłosowa
Pimpinella nigra Miller - Biedrzyk czarny
Platanthera bifolia (L.) L.C.M.Rich - Podkolan biały; OŚ
Polygala amarella Crantz - Krzyżownica gorzkawa
Polygala comosa Schkuhr - Krzyżownica czubata

Polygala vulgaris L. - Krzyżownica zwyczajna
Polypodium vulgare L. - Paprotka zwyczajna; OCz
Polystichum aculeatum (L.) Roth - Paprotnik kolczysty
Populus alba L. - Topola biała
Populus nigra L. - Topola czarna
Potentilla alba L. - Pięciornik biały
Potentilla recta L. - Pięciornik wyprostowany
Primula elatior (L.) Hill - Pierwiosnka wyniosła; OCz
Primula veris L. - Pierwiosnka lekarska; OCz
Prunella grandiflora (L.) Scholler - Głowienka wielkokwiatowa
Prunus fruticosa Pallas - Wiśnia karłowata (Wisienka stepowa); OŚ
Pulmonaria officinalis Dum. - Miodunka plamista
Pulsatilla pratensis (L.) Miller - Sasanka łąkowa; OŚ
Pyrola media Swartz - Gruszczyca średnia
Pyrola minor L. - Gruszczyca mniejsza
Quercus pubescens Willd. - Dąb omszony
Ranunculus aquatilis L. - Jaskier wodny
Ranunculus fluitans Lam. - Jaskier rzeczny
Rhynchospora alba (L.) Vahl. - Przygiełka biała
Ribes nigrum L. - Porzeczka czarna; OCz
Rosa arvensis Hudson - Róża polna
Rosa eliptica Tausch - Róża eliptyczna
Rubus armeniacus Foecke - Jeżyna armeńska (J.kaukaska)
Rumex aquaticus L. - Szczaw wodny
Rumex palustris Sm. - Szczaw błotny
Rumex sanguineus L. - Szczaw gajowy
Salix repens L. - Wierzba płożąca
Salix rosmarinifolia L. - Wierzba rokitna
Salvinia natans (L.) All. - Salwinia pływająca; OŚ
Sanicula europaea L. - Żankiel zwyczajny
Scabiosa canescens W. et K. - Drakiew wonna
Scabiosa columbaria L. - Drakiew gołębia
Scheuchzeria palustris L. - Bagnica torfowa
Scilla sibirica Haw. - Cebulica syberyjska
Scorzonera purpurea L. - Wężymord stepowy; OŚ
Senecio aquaticus Hill. - Starzec wodny
Senecio paludosus L. - Starzec bagienny
Silene chlorantha (Willd.) Ehrh. - Lepnica zielonawa
Silene otites (L.) Wibel - Lepnica wąskopłatkowa
Sonchus palustris L. - Mleczonek błotny
Sorbus intermedia (Ehrh.) Pers. - Jarzab szwedzki; OŚ
Sorbus torminalis (L.) Crantz - Jarzab brekinia (brzęk); OŚ
Sparganium minimum Wallr. - Jeżogłówka najmniejsza
Stachys officinalis (L.) Trev. - Czyściec lekarski
Stachys recta L. - Czyściec prosty
Stipa borysthena Klokow ex Prokudin - Ostnica piaskowa; OŚ
Stipa capillata L. - Ostnica włosowata; OŚ
Stipa joannis Celak - Ostnica Jana; OŚ
Stipa pulcherrima C.Koch - Ostnica powabna; OŚ
Taxus baccata L. - Cis pospolity; OŚ
Trifolium alpestre L. - Koniczyna dwukłosa
Trifolium montanum L. - Koniczyna pagórkowa
Trollius europaeus L. - Pełnik europejski; OŚ
Utricularia australis R.Br. - Pływacz zaniedbany
Utricularia intermedia Hayne - Pływacz pośredni
Utricularia minor L. - Pływacz drobny
Utricularia ochroleuca R.Hartman - Pływacz żółtobiały
Utricularia vulgaris L. - Pływacz zwyczajny
Vaccinium microcarpum (Turcz. Ex Rupr.) Schmalh. - Żurawina drobnolistkowa
Vaccinium oxycoccos L. - Żurawina błotna
Valeriana dioica L. - Kozłek dwupienny
Valeriana sambucifolia Mikan fil. - Kozłek bżowy
Viburnum opulus L. - Kalina koralowa; OCz
Vicia grandiflora Scop. - Wyka brudnożółta
Vicia sylvatica L. - Wyka leśna
Vinca minor L. - Barwinek pospolity; OŚ
Viola mirabilis L. - Fiołek przedziwny
Viscum album subsp. *austriacum* (Wieseb) Vollmann - Jemioła rozpierzchła
Vitis vinifera L. - Winorośl właściwa

W stosunku do wymienionych wyżej gatunków roślin zaleca się:

1. Opracowanie, powielenie i rozpowszechnienie wśród służb leśnych zestawu ilustracji prezentujących wygląd tych gatunków, wraz z opisem ich cech rozpoznawczych i wymagań ekologicznych (folder + płyta CD.)

2. Gromadzenie informacji o stanowiskach tych gatunków w bazie danych CPK, z aktualizowaną corocznie kopią bazy w nadleśnictwach.
3. Wymienianie stanowisk tych gatunków w waloryzacji przyrodniczołej nadleśnictw i coroczną aktualizację (aneksowanie) tej waloryzacji
4. Przed wykonaniem jakiegokolwiek czynności gospodarczej w wydzieleniach ze stanowiskami tych gatunków, przeanalizowanie wpływu tej czynności na populację gatunku chronionego.
5. Zakaz celowego niszczenia osobników tych gatunków na stanowiskach naturalnych.

Zasady ochrony stanowisk cennych roślin zarodnikowych

- Dążyć do stałej i obfitej obecności w ekosystemach leśnych martwego drewna, zwłaszcza drzew liściastych, w pełni form jego zróżnicowania. W tym celu nie usuwać drzew martwych i zamierających, zwłaszcza gatunków liściastych, o ile nie jest to niezbędne ze względów hodowli lasu.
- Dążyć do jak najliczniejszej obecności na terenie CPK drzew starych i grubych oraz starodrzewi. W tym celu stosować osobno zaproponowane procedury ochrony grubych drzew (ochrona pomnikowa i ochrona moratoryjna), stosować ochronę zachowawczą wskazanych osobno drzewostanów, podnieść wieki rębności gatunków liściastych i sosny według przedstawionej niżej propozycji.
- Dążyć do stałej obecności martwego, rozkładającego się drewna w ekosystemach leśnych. Drewno to powinno reprezentować pełną różnorodność gatunków występujących w drzewostanie i pełną różnorodność ich rozmiarów. Powinno ono także być reprezentowane zarówno przez leżące gałęzie, martwe drzewa leżące na dnie lasu, jak i przynajmniej pojedyncze martwe drzewa stojące, a także złomy i wykroty. Za optimum z przyrodniczego punktu widzenia uznać należy miąższość martwego drewna na poziomie 8-10% miąższości drzewostanu. Rzeczywiste wykonanie tego zalecenia określić indywidualnie dla każdego drzewostanu jako kompromis z wymaganiami ochrony lasu.
- Proponuje się uznanie za szczególnie chronione na terenie Cedyńskiego Parku Krajobrazowego następujących gatunków roślin zarodnikowych (znakiem Ch oznaczono gatunki grzybów podlegające w Polsce ochronie gatunkowej, wszystkie grzyby chronione podawane z CPK wpisano na poniższą listę):

Mszaki:

Torfowce, *Sphagnum sp.* - wszystkie gatunki

Grzyby:

Mitrówka półwolna, *Mitrophora semilibera* (Ch)
 Smardz jadalny, *Morchella esculenta* (Ch)
 Kisielec orzęsiony, *Exidia villosa*
 Buławka spłaszczona - *Clavariadelphus ligula*
 Lakownica lśniąca, *Ganoderma lucidum*
 Żagiew listkowata, *Grifoa frondosa* (Ch)
 Soplówka jodłowa, *Heridium coralloides* (Ch)
 Soplówka gałęzista, *Heridium ramosum* (Ch)
 Flagowiec olbrzymi, *Merpillius giganteus* (Ch)
 Żagiew, *Polyporus melanopus*
 Gęstoporek cynobrowy, *Pycnoporus cinnabarinus*
 Włóknooszek płaczący - *Inonotus dryadeus*
 Ozorek dębowy, *Fistulina hepatica*
 Gałęziaki, *Ramaria sp.* - wszystkie gatunki
 Sarniak dachówkowaty, *Sarcodon imbricatus*
 Szmaciak gałęzisty, *Sparassis crispa* (Ch)
 Podgrzybek pasożytniczy, *Xerocomus parasiticus* (Ch)
 Mleczaj rydz, *Lactarius deliciosus*
 Gołąbek modry, *Russula coerulea*
 Muchomor cesarski, *Amanita caesarea*
 Mądzak psi, *Mutinus caninus* (Ch)
 Sromotnik bezwstydnny, *Phallus impudicus* (Ch)
 Gwiazdosz, *Geastrum sp.* - wszystkie gatunki
 Purchawica olbrzymia, *Langermannia gigantea* (Ch)

- W stosunku do wymienionych wyżej gatunków roślin zaleca się:
 1. Opracowanie, powielenie i rozpowszechnienie wśród służb leśnych zestawu ilustracji prezentujących wygląd tych gatunków, wraz z opisem ich cech rozpoznawczych i wymagań ekologicznych (folder + płyta CD.)
 2. Gromadzenie informacji o stanowiskach tych gatunków w bazie danych CPK, z aktualizowaną corocznie kopią bazy w nadleśnictwach. Gromadzenie informacji o stanowiskach nie dotyczy sromotnika bezwstydnego
 3. Wymienianie stanowisk tych gatunków w waloryzacji przyrodniczołej nadleśnictw i coroczną aktualizację (aneksowanie) tej waloryzacji. Nie dotyczy to sromotnika bezwstydnego.
 4. Wykonanie wszelkich zabiegów w wydzieleniach ze stanowiskami gatunków z powyższej listy należy poprzedzić analizą wpływu planowanych prac na populację gatunku chronionego. W drzewostanach z obecnością wskazanych gatunków bezwzględnie należy wykonać zalecenie dotyczące zasobów martwego drewna. Drzewostany liściaste w których wykazano obecność tych gatunków zaleca się w miarę możliwości chronić ochroną zachowawczą, tj. nie wykonywać w nich cięć rębnych.
 5. Zakaz celowego niszczenia osobników tych gatunków na stanowiskach naturalnych.

Zalecenie to nie wyłącza powszechnie obowiązujących w Polsce zasad ochrony gatunkowej innych grzybów (w tym porostów).

Zasady ochrony siedlisk kserotermicznych w gospodarce leśnej

- Skuteczna ochrona muraw kserotermicznych wymaga specjalnych działań ochronnych z zakresu tzw. aktywnej ochrony przyrody (wypas, koszenie) i wykracza poza zagadnienie ochrony ekosystemów leśnych. Niektóre cele ochrony stanowisk gatunków kserotermicznych mogą być jednak osiągnięte przez właściwą politykę kształtowania zalesień i zabudowy biologicznej granicy lasu, a także przez wykonanie na rzecz gatunków ciepłolubnych cięć pielęgnacyjnych w istniejących drzewostanach.
- Nie można zalesiać wydatnych skupień gatunków kserotermicznych, w tym żadnych miejsc występowania ostnic, tymotki Boehmera, pajęcznicy liliowatej, lepnicy wąskopłatkowej, strzępicy sinej. Nie można wprowadzać zadrzewień ani zarośli od pd., pd-wsch. i pd.-zach. strony płatów takich muraw
- W rozległe, zdegradowane murawy, o ubogim składzie florystycznym, oraz na porzucone pola w strefach potencjalnego występowania muraw kserotermicznych można wprowadzać punktowo i kępowo zadrzewienia i zarośla z zachowaniem orientacyjnych proporcji poszczególnych formacji roślinnych w strukturze krajobrazu: conajmniej 40% terenu otwartego, ok. 20% zarośli krzewów, najwyżej 40% drzewostanów. Należy przy tym dążyć do przestrzennego rozdrobnienia zadrzewień i zarośli: jednolite ich płaty nie powinny być większe niż 10 arów. Płaty zadrzewień i zarośli w miarę możliwości powinny być kształtowane tak, by pozostawić fragmenty otwarte ekspozowane na insolację. Osiąga się to przez pozostawianie płatów otwartych w formie trójkąta o podstawie skierowanej ku pd. Formy te jednak należy modyfikować stosownie do sytuacji topograficznej (ew. spadku zbrocza).
- Ewentualne zadrzewienia i zarośla powinny składem nawiązywać do roślinności potencjalnej, tj. na siedliskach ciepłych należy wprowadzać głównie Dbb. Nie powinien być wprowadzany Bk, ani gatunki obce: Md, Jskl, Ak; ich ewentualne spontaniczne występowanie powinno być intensywnie ograniczane. W zaroślach, na skrajach lasu i w podszycie można wykorzystywać: klon polny, szakłak, wiąz polny, głogi, tarninę, dzikie róże.
- Na skrajach wszystkich zadrzewień i fragmentów lasu (także tych już istniejących) należy uformować 3-4 metrowej szerokości pas zarośli (oszyjek) zbudowany z gatunków rodzimie występujących na odpowiednich siedliskach, stosownie do zasad omówionych dalej. Pas ten powinien być zlokalizowany na zewnątrz drzewostanu. Na zewnątrz pasa krzewów należy pozostawić 3-4 metrowej szerokości pas nieużytkowany, do spontanicznego rozwoju roślinności okrajkowej
- Jako otwarte należy pozostawić wszystkie obecnie bezleśne, strome fragmenty stoków ekspozowanych na pd., pd-zach. i pd.-wsch. Nie można wprowadzać zadrzewień ani zarośli u podnóża takich stoków, a jeżeli już istnieją - należy je usunąć, tak aby utrzymać maksymalną insolację fragmentu otwartego. Zalecenie to dotyczy także wszystkich fragmentów stoków z aktualnie żywymi procesami erozyjnymi (także urwiska i osuwiska dawnych cegielni i zwirowni).
- W istniejących fragmentach lasu (uprawach, młodnikach, drzewostanach) w których zachowały się gatunki murawowe wskazujące na dawne występowanie muraw kserotermicznych, wykonać cięcia CP, TW lub TP (stosownie do wieku drzewostanu) o dużej intensywności doprowadzając do miejscowego przerwania zwarcia i powstania luk o powierzchni conajmniej 2 arów każda, zajmujących łącznie ok. 20% powierzchni drzewostanu. Na skrajach luk usunąć antypkę, czeremchę amerykańską i robinie, ograniczyć też występowanie tych gatunków w podszycie całego drzewostanu.

Zasady ochrony starych drzew

- Należy dążyć do zachowania w ekosystemach leśnych jak największej liczby starych i grubych drzew. W tym celu należy dążyć do formalnego uznania najbardziej okazałych drzew za pomniki przyrody, oszczędzać w wykonywanych zabiegach grubsze osobniki drzew w ramach tzw. ochrony nadzwyczajnej, a także w pełni realizować obowiązujące zalecenia Zarządzenia 11A na temat pozostawiania części drzew w cięciach rębnych.
- Proponuje się zmodyfikować lokalnie wymiary drzew uprawniające do ich objęcia ochroną pomnikową. Propozycje takich wymiarów progowych dla Cedyńskiego Parku Krajobrazowego zestawiono poniżej. Należy także pamiętać, że na pomnik przyrody kwalifikowane mogą być także drzewa nie osiągające wymiarów progowych, jeżeli stanowią wybitny "unikat przyrodniczy", np. mają interesującą formę morfologiczną.
- Należy prowadzić bieżącą inwentaryzację drzew o rozmiarach pomnikowych. Informacje na temat rozmieszczenia takich drzew należy gromadzić w bazie danych CPK, z aktualizowaną corocznie kopią bazy w nadleśnictwach. Drzewa takie należy wymieniać w waloryzacji przyrodniczości nadleśnictw. Zaleca się coroczną aktualizację (aneksowanie) tej waloryzacji
- Ochrona pomnikowa drzew powinna polegać na zakazie wprowadzania istotnych zmian obiektu chronionego, a w szczególności: wycinania i uszkodzania drzew chronionych, wycinania drzew sąsiednich, wprowadzania innych istotnych zmian w otoczeniu drzewa chronionego, niszczenia roślinności epifitycznej, składowania odpadów zrębowych w promieniu 10 m. od drzewa chronionego. Chronione drzewa pozostawia się na pniu także po ich śmierci, aż do naturalnego rozkładu drewna.
- W stosunku do drzew nie osiągających wymiarów pomnikowych, ale przekraczających rozmiary progowe określone poniżej, należy stosować tzw. ochronę nadzwyczajną, polegającą na oszczędzaniu tych drzew w wykonywanych zabiegach, bez ich indywidualnej rejestracji i inwentaryzacji. Ochronie nadzwyczajnej na takich samych zasadach powinny podlegać także wszystkie drzewa tworzące komponowane układy przestrzenne, np. aleje, drzewa stanowiące pamiątkę kultury leśnej, np. pojedyncze egzemplarze gatunków egzotycznych, pod warunkiem że nie stanowią zagrożenia dla rodzimej przyrody, drzewa gatunków uznanych lokalnie za rzadkie i ginące, drzewa reprezentujące unikatowe formy morfologiczne (np. sosny kołnierzykowate), drzewa będące przykładami unikatowych zjawisk biologicznych (zrosty drzew, wegetatywne rozmnażanie się drzew), drzewa stanowiące siedlisko bogatej flory epifitycznej bądź unikatowych jej taksonów, drzewa stanowiące siedlisko unikatowych taksonów fauny, drzewa związane z kulturą miejscową
- Zaleca się zwiększanie udziału drzew pozostawianych w cięciach rębnych na następną kolej rębą do 10%. Drzewa te powinny reprezentować pełną zmienność drzewostanu pod względem składu gatunkowego, zróżnicowania grubościowego i żywotności. Drzewa podlegające ochronie nadzwyczajnej nie podlegają zaliczeniu na poczet liczby drzew pozostawianych w cięciach rębnych na następnym pokolenie drzewostanu.

gatunek drzewa	Minimalne obwody w cm:			
	<i>kwalityfikujące na pomnik przyrody - obowiązujące w kraju</i>	<i>kwalityfikujące na pomnik przyrody poza lasami - propozycja P. Rucińskiego (1998)</i>	kwalityfikujące na pomnik przyrody w CPK - propozycja	kwalityfikujące do ochrony nadzwyczajnej w CPK - propozycja
bez czarny	-	100	100	wszystkie drzewiaste
bez koralowy	-	100	-	-
brzoza brodawkowata	220	200	220	200
brzoza omszona	190	200	200	180
buk zwyczajny	310	300	300	280
czeremcha	100	-	100	-
czereśnia	100	-	100	wszystkie w lasach
dagleżja	-	-	280	250
dąb bezszypułkowy	310	300	330	300
dąb szypułkowy	380	300	330	300
głóg	100	-	120	wszystkie drzewiaste
grab	200	200	240	200
grusza	160	200	200	wszystkie w lasach
jabłoń	100	200	100	wszystkie w lasach
jałowiec	-	75	75	wszystkie drzewiaste
jarzab pospolity	160	-	160	100
jesion	250	250	250	200
jodła	310	250	-	-
kasztanowiec	-	300	300	-
klon jawor	250	220	250	200
klon polny	160	220	160	100
klon zwyczajny	220	220	250	200
kruszyzna	-	-	-	-
leszczyna	100	-	100	-
lipy	310	300	300	220
modrzew	310	250	300	250
olsza czarna	-	220	250	230
olsza szara	-	220	220	150
orzech	-	200	-	-
robinia akacyjowa	-	300	310	-
sosna Banksa	-	280	-	-
sosna czarna	-	280	-	-
sosna zwyczajna	310	-	250	230
sosna wejmutka	-	280	-	-
szakłak	100	-	100	wszystkie drzewiaste
świerk	310	280	250	220
topola biała	380	400	300	250
topola czarna i podobne	380	400	350	300
topola osika	220	200	220	180
trzmielina	-	-	100	wszystkie drzewiaste
wierzba biała i krucha	310	300	330	-
wierzba iwa	310	300	150	110
wierzba pięciopęcikowa	-	300	-	wszystkie drzewiaste
wiąz górski	220	-	300	250
wiąz szypułkowy	220	-	300	250
wiąz polny	220	220	200	120

Zasady ochrony siedlisk hydrogeniczych w lasach

- Wszystkie lasy na siedliskach OI, OIJ, LMb, BMb i Bb, dotychczas nie uznane za lasy wodochronne, uznać za lasy wodochronne. W zagospodarowaniu tych lasów wykluczyć rębnie zupełne. Wyłączyć z użytkowania drzewostany na zabagnionych, trudno dostępnych siedliskach. Nie wykonywać melioracji wodnych mających na celu udostępnienie lasu
- Pilnie należy wykonać ocenę oddziaływania na środowisko leśne Puszczy Piaskowej zwirowni w bielinku, zwłaszcza w aspekcie hydrogeologicznym. Konieczna jest analiza geologiczna i hydrologiczna, która ustali przyczyny postępującego przesuszenia lasów Puszczy.
- Zaleca się zawieszenie użytkowania wszystkich lasów na potencjalnych siedliskach zespołu roślinnego olsu (nie jest to równoznaczne z typem siedliskowym lasu OI, obejmującym również łęgi olszowe)

- Zrębów rębni zupełnej nie doprowadzać na odległość mniejszą niż 30 m do: naturalnych cieków i rowów melioracyjnych, brzegów olsów i łągów, bagienek śródleśnych, źródeł, podmokłych mikrosiedlisk w ramach wydzielenia, krawędzi zboczy dolin i wyraźnych rynien terenowych.
- W pasie 30 m do: naturalnych cieków i rowów melioracyjnych, brzegów olsów i łągów, bagienek śródleśnych źródeł, podmokłych mikrosiedlisk w ramach wydzielenia, krawędzi zboczy dolin i wyraźnych rynien terenowych, jeżeli są one porośnięte przez jednogatunkowe drzewostany sosnowe lub brzoźowe pierwszoplanowo wprowadzić podsadzenia i podszyty o składzie gatunkowym odpowiednim do potencjalnej roślinności naturalnej. Na samych brzegach olsów i łągów olszowych wprowadzać podsadzenia wiązu górskiego i szypułkowego oraz dębu szypułkowego, lipy i graba, a w miarę możliwości jesionu. Podsadzenia takie można w zależności od warunków lokalnych i szans na rozwój drzewek traktować jako wprowadzanie podszytu, ale także jako podsadzenia produkcyjne mające na celu uzyskanie II piętra z gatunków liściastych a docelowo drzewostanu liściastego. Podsadzenia takie można także realizować w formie zmodyfikowanej rębni częściowej ze sztucznym odnowieniem, tj. w kilku nawrotach przerzedzać drzewostan główny aż do jego usunięcia.
- Wszystkie źródła, wycieki i wsięki wód podziemnych uznać za podlegające ochronie. Obszar o promieniu 30 m od źródła wyłączyć z użytkowania jako otulinę źródła. Gromadzić informację o rozmieszczeniu wypływów wód podziemnych w bazie danych CPK, z aktualizowaną corocznie kopią tej bazy w nadleśnictwach. Wszystkie wypływy wód podziemnych wymieniać w waloryzacji przyrodniczości nadleśnictw, waloryzując tę corocznie aktualizować (aneksować). Wykonanie każdego zabiegu w wydzieleniu, w którym występuje wypływ wód podziemnych, poprzedzić analizą wpływu planowanych prac na ten wypływ. Nie można wykorzystywać nisz źródłowych jako miejsca gromadzenia odpadów zrębowych.
- W miejscach szczegółowo wskazanych w załącznikach kartograficznych ("Czaple Bagno", kompleks Świergotki, ciek na zach. od Mieszkowic) wykonać w rowach melioracyjnych obiekty małej retencji w postaci serii przetamowań o wysokości piętrzenia ok. 10-15 cm każde. Przetamowania te budować z materiałów naturalnych (drewno). Nie zaleca się natomiast budowy dodatkowych większych zbiorników wodnych na istniejących naturalnych ciekach.
- Należy dążyć do utrzymania jak największej liczebności dzika w lasach (buchtowanie dzika jest czynnikiem tworzącym efemeryczne biotopy na torfowiskach i wymokach śródleśnych i utrzymującym ich różnorodność biologiczną

Na skrajnie przesuszonych bagienkach śródleśnych zaleca się wykopanie do poziomu wody gruntowej dołów o powierzchni ok. 1 ara, o łagodnie nachylonych i w miarę możliwości zróżnicowanych brzegach. Powierzchnia naruszona podczas takiego zabiegu nie powinna jednak przekraczać 10% powierzchni torfowiska. Przed zabiegiem potrzebna jest konsultacja florystyczna, dla oszczędzenia stanowisk cennych roślin.

Zasady ochrony pamiątek kultury leśnej i kultury powszechnej w lasach

- Drzewostany i pojedyncze drzewa gatunków egzotycznych, ze szczególnym uwzględnieniem daglezi, uznaje się za pamiątki kultury leśnej i poddaje ochronie. Ochrona ta powinna polegać na pozostawianiu osobników tych gatunków w cieniach pielęgnacyjnych i rębnych. Ochrona ta nie dotyczy: czeremchy amerykańskiej, robinii akacjowej i dębu czerwonego. W przypadku daglezi zaleca się także kontynuowanie praktyki włączania jej w roli gatunku domieszkowego do składów niektórych upraw i replikowania drzewostanów dagleziowych, o ile to możliwe, na drodze odnowienia naturalnego.
- Stare słupy oddziałowe (dotyczy obrębu Piasek) podlegają ochronie, która polegać ma na ich nieniszczeniu i na wykorzystaniu zgodnie z tradycyjną funkcją. Sposób malowania numeracji oddziałów na takich słupach powinien uwzględniać tradycję w tym zakresie.
- Stare słupy drogowskazowe podlegają ochronie, która polegać ma na ich nieniszczeniu i na wykorzystaniu zgodnie z tradycyjną funkcją. Na słupach na których dawne niemieckie nazwy miejscowości zatarły się, wymalować aktualne, polskie nazwy z zachowaniem tradycyjnego stylu malowania (styl strzałki, liternictwo).
- Chronić dawne kamienie pamiątkowe, groby i resztki pomników w lasach. Otulinę takich obiektów o promieniu 30 m wyłączyć z użytkowania, ale wykonywać w niej zabiegi mające na celu odsłonięcie i wyeksponowanie obiektu. Chronić roślinność związaną z obiektem, zarówno nasadzenia drzew egzotycznych jak i populacje sadzonych roślin zielnych (przebiśnig, barwinek). Gromadzić informację o rozmieszczeniu wszystkich takich obiektów w bazie danych CPK, z aktualizowaną corocznie kopią tej bazy w nadleśnictwach. Wszystkie obiekty wymieniać w waloryzacji przyrodniczości nadleśnictw. Szczególną troską zaleca się otoczyć pomniki upamiętniające postaci związane z leśnictwem (W. Czyżewski, R. Keudell)
- Chronić pozostałości dawnych osad ludzkich. Obszar dawnych osad wyłączyć z użytkowania, nie wykorzystywać go także jako miejsca składowania odpadów, np. zrębowych. Można wykonywać zabiegi uczyniające kompozycję przestrzenną dawnych osad, np. ograniczanie rozwoju krzewów. Tolerować obecność gatunków egzotycznych, np. lilaka i śnieguliczki. Chronić związane z osadami gatunki runa (przebiśnig, cebulica, szafirki, barwinek, fiołki wonne). Miejsca osad oznakować przez ustawienie tablic informacyjnych "Tu była osada ...". W uzasadnionych przypadkach miejsce osady można uczynić i odgraniczyć od otoczenia przez wykonanie niskiego ogrodzenia z niekorowanych żerdzi.
- Chronić pozostałości dawnych cmentarzy. Obszar cmentarzy wyłączyć z użytkowania, nie wykorzystywać go także jako miejsca składowania odpadów, np. zrębowych. Można wykonywać zabiegi uczyniające kompozycję przestrzenną dawnych osad, np. ograniczanie rozwoju krzewów. Tolerować obecność gatunków egzotycznych, np. lilaka i śnieguliczki. Chronić związane z cmentarzami gatunki runa (przebiśnig, cebulica, szafirki, barwinek, fiołki wonne). Teren cmentarzy uczynić i odgraniczyć od otoczenia przez wykonanie niskiego ogrodzenia z żerdzi.
- Pozostałości kultury wojskowej (dotyczy obrębu Chojna), tj. budynki magazynowe, bloki betonowe będące pozostałością strzelnicy itp. chronić w formie trwałej ruiny.
- Chronić stare drzewa owocowe spotykane na terenach leśnych, szczególnie w miejscach dawnych osad.

- Dawne parki wiejskie i przydworskie uporządkować i zwałoryzować, tj. ograniczyć nadmierny rozwój podszytu i podrostu, udroźnić ścieżki będące elementami kompozycji parkowej. Chronić stare drzewa będące elementami drzewostanu parkowego. Chronić elementy runa parków (przebiśnieg, snieżyca, cebulice, barwinek). Nie usuwać pozostałości drzew martwych. W obiektach z obecnością gatunków egzotycznych kontynuować tradycyjny program użytkowy parku, wprowadzając w miarę możliwości nowe nasadzenia nowych gatunków.
- Podjąć starania o przejęcie w zarząd administracji leśnej parków będących obecnie w innym zarządzie. Rewaloryzować parki według zasad opisanych powyżej.
- Obszar dawnego "parku romantycznego" w Zatoni zrewaloryzować, udrażniając i znakując ścieżki, odsłaniając obiekty pomnikowe (rzeźba Ewy, Stół Niemiec, głazy pamiątkowe). Ustawić tablicę informacyjną
- Remonty wszystkich budynków starszych niż 50-letnie, a znajdujących się w lasach lub administrowanych przez lasy, projektować tak by zachować: bryłę budynku, kształt dachu, pokrycie dachu, barwę, fakturę i charakter elewacji, wielkość i podziały okien.
- Przy obiektach administracji leśnej kontynuować tradycję sadzenia lilaka (bzu), świerka srebrzystego i daglezi.
- Zachować nawierzchnie brukowe (zwłaszcza Puszcza Piaskowa) i klinkierowe (droga do strzelnicy k. Chojny)
- Odtworzyć w w wydawnictwach popularyzatorskich promować historyczne nazewnictwo terenu, w tym fragmentów lasu, uroczysk, wzniesień, bagien i dróg leśnych. Na podstawie załączonego do niniejszego opracowania materiału źródłowego - historycznej mapy topograficznej - wykonać studium toponomastyczne, tłumacząc na język polski zapisane na tej mapie nazwy terenowe według ich znaczenia i genezy (Winna Góra, Lisia Góra, Biedrzeńcowa Góra, Góra Wisielców, Dolina Miłości). Wynik studium spopularyzować wśród służby leśnej, uzyskane w ten sposób nazwy historyczne obiektów nie mających swojej nazwy współczesnej wprowadzić na mapy drzewostanowe IV rewizji planu urządzania lasu.

Zasady obiegu informacji i procedur decyzyjnych

- Przyjąć za zasadę, że informacje o wartościach przyrodniczych CPK i jego otuliny, w tym ekosystemów leśnych, są gromadzone na bieżąco w formie geograficznej bazy danych przez Dyрекcję CPK. W bazie tej powinny być gromadzone informacje dotyczące: stanowisk gatunków roślin wymienionych na załączonych wyżej listach, informacje o stanowiskach innych gatunków podlegających w Polsce ochronie, stanowiska zwierząt chronionych, stanowiska drzew osiągających rozmiary pomnikowe, rozmieszczenie wypływów wód podziemnych, rozmieszczenie zabytków kultury. Wstępna, proponowana postać takiej bazy jest częścią niniejszego opracowania.
- Przyjąć za zasadę bieżące przekazywanie administratorowi bazy przez Nadleśnictwa wszelkich nowo uzyskanych informacji o obiektach podlegających inwentaryzacji
- Wyposażyć Nadleśnictwa Chojna i Mieszkowice w oprogramowanie umożliwiające odczyt informacji z bazy danych.
- Przyjąć za zasadę coroczne przekazywanie przez Dyрекcję CPK aktualnej kopii bazy zawierającej wszystkie zgromadzone w niej informacje, zapisanej na trwałym nośniku (płyta CD).
- Przyjąć za zasadę coroczne uzupełnianie i aktualizowanie przez Nadleśnictwa waloryzacji przyrodniczo-leśnej, z uwzględnieniem wszystkich danych zawartych w przekazywanej kopii bazy
- Przyjąć za zasadę sprawdzanie opracowanych corocznie w nadleśnictwach wniosków cięć i hodowli pod kątem występowania w planowanych do zabiegów wydzieleniach wartości przyrodniczych, przy użyciu aktualnej kopii bazy danych. Przyjąć za zasadę analizowanie planowanych zabiegów pod kątem ich wpływu na chroniony walor.
- Przyjąć za zasadę przekazywanie Nadleśnictwom Chojna i Mieszkowice kopii wszystkich opracowań dotyczących terenu Cedyńskiego Parku Krajobrazowego.
- Kontynuować rozpoczętą tradycję warsztatów i wspólnych wycieczek biologów i leśników

Zasady udostępnienia lasu

- Na terenie Cedyńskiego Parku Krajobrazowego nie proponuje się ograniczenia publicznej dostępności lasu, za wyjątkiem sytuacji przewidzianych w Ustawie o Lasach. Proponuje się natomiast stosowanie modelu "udostępnienia infrastruktura", tj. tworzenia obiektów o charakterze atraktorów, odciągających presję od pozostałej części ekosystemów leśnych
- Proponuje się uzupełnienie istniejącej sieci parkingów "odpoczynkowych", położonych przy drogach, na ich odcinkach przebiegających przez las, stosownie do miejsc rzeczywistego zatrzymywania się turystów zmotoryzowanych.
- Oprócz istniejących i ewentualnych nowych parkingów o charakterze "odpoczynkowym" zaleca się organizację parkingów o charakterze "wyjściowym", zlokalizowanych w punktach początkowych ścieżek poznawczych i szlaków turystycznych, w miarę możliwości w pobliżu leśniczówek lub innych zabudowań.
- Przy drogach Krajnik - Chojna oraz Osinów-Cedynia zaleca się instalację trwałych urządzeń technicznych skutecznie uniemożliwiających wjazd na drogi leśne w miejscach do tego nie przeznaczonych.
- Proponuje się organizację ścieżek poznawczych według osobno zestawionego wykazu.

- Przy organizacji infrastruktury informacyjnej ścieżek poznawczych proponuje się zasadę "lokalizacji" treści tablic, to jest niekorzystania ze standardowych wzorów tablic edukacji przyrodniczo-leśnej ("Ptasi budzik", "Wędrówki drzew"), a stosowania tablic o tekście i grafice indywidualnie projektowanej i prezentującej cechy konkretnych obiektów terenowych.
- Standardowe tablice edukacji przyrodniczo-leśnej zaleca się natomiast ustawić po 1-2 na parkingach leśnych

Ogólne podstawy gospodarki leśnej

- Proponuje się wydzielenie w najbliższej rewizji urzędowania lasu odrębnego gospodarstwa pilnej przebudowy, do którego zaliczyć należy lasy na gruntach porolnych i inne silnie zdegradowane fitocenozy leśne (np. według waloryzacji przedstawionej na mapach do niniejszego opracowania). W gospodarstwie pilnej przebudowy należy planować etat z potrzeb przebudowy. Należy planować także intensywną przebudowę przez wprowadzanie podszytów i podsadzeń i intensywne zabiegi biologicznej granicy lasu
- Proponuje się ustalenie jednolitych dla nadleśnictw Chojna i Mieszkowice kryteriów zaliczania drzewostanów do gospodarstwa specjalnego. Do gospodarstwa tego proponuje się zaliczyć
 - lasy w rezerwach istniejących
 - lasy w rezerwach projektowanych
 - lasy w zespołach przyrodniczo-krajobrazowych
 - lasy w rejonach koncentracji muraw kserotermicznych
 - lasy glebochronne na stromych stokach
 - ostoje zwierząt chronionych
 - stałe powierzchnie badawcze
 - wyłączone drzewostany nasienne
 - otuliny szkółek leśnych
 - otuliny drzew doborowych, jeżeli są wyznaczone

W gospodarstwie specjalnym należy, jak dotąd, utrzymać zasadę planowania wyłącznie zabiegów niezbędnych ze względów hodowli i ochrony lasu i obliczenie etatu z potrzeb hodowlanych.

- Dla ochrony pozostałości naturalnych zespołów leśnych: ubogich dąbrów i kwaśnych buczyn, proponuje się uznanie na obszarze Puszczy Piaskowej i lasów Mieszkowickich wszystkich drzewostanów bukowych i dębowych za ochronne, stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody.
- Dla ochrony lasów o wybitnych walorach wodochronnych proponuje się uznanie za wodochronne dotychczas nie uznanych za takie lasów na siedliskach OI, OIJ, LMb, Bb.
- Dla ochrony lasów skupiających stanowiska gatunków kserotermicznych i dla umożliwienia gospodarowania w tych lasach na rzecz cennych gatunków runa, proponuje się uznanie takich lasów za ochronne - miejsca występowania cennych gatunków flory.
- Proponuje się ustalenie jednolitych dla nadleśnictw Chojna i Mieszkowice następujących wieków rębności podstawowych gatunków lasotwórczych (rozumianych jako parametr regulacji użytkowania):

gatunek	lasy ochronne i cały obręb Piasek	lasy gospodarcze	gospodarstwo pilnej przebudowy
Db	160	140	-
Js	140	120	-
So	120	100	90
Md	110	100	90
Bk	140	120	-
Sw	80	80	60
Brz	80	80	60
OI	100	80	80
Gb	100	80	-
Kl	100	80	-
Jw	100	80	-
Lp	100	80	-
Dg	120	100	100
Os	80	60	60
Wb	80	60	60
Tp	40	40	30
Ak	-	-	30

- Proponuje się ustalenie dla terenu Cedyńskiego Parku Krajobrazowego zestawionych poniżej list gatunków drzew i krzewów specjalnej troski, gatunków popieraných, gatunków warunkowo popieraných, gatunków tolerowanych i gatunków eliminowanych:

Gatunki specjalnej troski - powinny być protegowane przy cięciach pielęgnacyjnych, skutecznie zabezpieczane przed zwierzyną. Nie należy wycinać osobników tych gatunków. Należy uwzględnić je w produkcji szkółkarskiej.

Acer campestre L. - Klon polny (paklon)

Daphne mezereum L. - Wawrzynek wilczelyko

Genista germanica L. - Janowiec ciernisty

Lonicera periclymenum L. - Wiciokrzew pomorski

Ononis arvensis L. - Wilżyna bezbronna

Ononis repens L. - Wilżyna rozłogowa
Populus alba L. - Topola biała
Populus nigra L. - Topola czarna
Prunus fruticosa Pallas - Wiśnia karłowata (Wisienka stepowa)
Quercus pubescens Willd. - Dąb omszony
Rosa arvensis Hudson - Róża polna
Salix repens L. - Wierzba płózca
Salix rosmarinifolia L. - Wierzba rokita
Sorbus torminalis (L.) Crantz - Jarzab brekinia (brzek)
Taxus baccata L. - Cis pospolity

Gatunki popierane - mogą i powinny być wprowadzane do fitocenoz leśnych na wszystkich odpowiadających im siedliskach.

Acer platanoides L. - Klon zwyczajny
Acer pseudoplatanus L. - Klon jawor
Alnus glutinosa (L.) Gaertner - Olsza czarna
Alnus incana (L.) Moench - Olsza szara
Betula pubescens Ehrh. - Brzoza omszona
Carpinus betulus L. - Grab pospolity
Cornus sanguinea L. - Dereń świdwa
Corylus avellana L. - Leszczyna pospolita
Euonymus europaeus L. - Trzmielina zwyczajna
Fagus sylvatica L. - Buk zwyczajny
Frangula alnus Miller - Kruszyna pospolita
Fraxinus excelsior L. - Jesion wyniosły
Genista tinctoria L. - Janowiec barwierski
Juniperus communis L. - Jałowiec pospolity
Lonicera xylosteum L. - Wiciokrzew suchodrzew
Malus sylvestris Miller - Jabłoń dzika (ptonka)
Pinus sylvestris forma *turfosa* Woerl.
Populus tremula L. - Topola osika
Prunus avium L. - Czereśnia
Prunus padus L. - Czeremcha zwyczajna
Pyrus pyraeaster Burgsd. - Grusza pospolita (G. polna)
Quercus petraea (Matt.) Liebl. - Dąb bezszypułkowy
Quercus robur L. - Dąb szypułkowy
Quercus x rosacea Bechst. (*Quercus petraea* x *Quercus robur*)
Rhamnus catharticus L. - Szakłak pospolity
Ribes nigrum L. - Porzeczka czarna
Ribes spicatum Robson - Porzeczka dzika (czerwona)
Salix alba L. - Wierzba biała
Salix aurita L. - Wierzba usztata
Salix caprea L. - Wierzba iwa
Salix fragilis L. - Wierzba krucho
Salix pentandra L. - Wierzba laurowa (W. pięciopręcikowa)
Salix purpurea L. - Wierzba purpurowa
Salix triandra L. - Wierzba trójpręcikowa
Salix triandra subsp. *discolor* (Koch.) Arcang. - Wierzba migdałowa
Salix viminalis L. - Wierzba wiciowa
Sorbus aucuparia L. - Jarzab pospolity (jarzębina)
Tilia cordata Miller - Lipa drobnolistna
Ulmus glabra Hudson - Wiąz górski (brzost)
Ulmus laevis Pall. - Wiąz szypułkowy (limak)
Ulmus minor Miller - Wiąz polny
Ulmus minor var. *suberosa* (Moench) Soó - Wiąz polny odmiana korkowa
Viburnum opulus L. - Kalina koralowa
Vinca minor L. - Barwinek pospolity

Gatunki warunkowo popierane - mogą i powinny być wprowadzane, ale tylko w specyficznych sytuacjach przestrzenno-siedliskowych, np. na skraju lasu w celu jego biologicznej zabudowy, na specyficznych siedliskach, tylko w zniekształconych, przebudowywanych lasach, tylko jako pamiątka kultury leśnej

Berberis vulgaris L. - Berberys zwyczajny
Betula pendula Roth - Brzoza brodawkowata
Castanea sativa Mill. - Kasztan jadalny
Crataegus calycina subsp. *curvisepala* (Lindman) Franco - Głóg odgiętoszyjkowy
Crataegus laevigata (Poir.) DC. - Głóg dwuszyjkowy
Crataegus macrocarpa Hegetsch - Głóg wielkoowocowy
Crataegus monogyna JacQ. - Głóg jednoszyjkowy
Cytisus scoparius (L.) Link. - Żarnowiec miotlasty
Ligustrum vulgare L. - Ligustr pospolity
Ononis spinosa L. - Wilżyna ciernista
Pinus sylvestris L. - Sosna pospolita
Prunus spinosa L. - Śliwa tarnina
Pseudotsuga menziesii Franco - Jedlica Douglasa (Daglezja zielona)
Ribes alpinum L. - Porzeczka alpejska

Ribes uva-crispa L. - Porzeczka agrest
Rosa canina L. - Róża dzika
Rosa elliptica Tausch - Róża eliptyczna
Rosa glauca Vill. - Róża sina
Rosa mollis Sm. - Róża miękka
Rosa rubiginosa L. - Róża rdzawa
Rosa sherardii Davies - Róża zapoznana
Rosa tomentosa Sm. - Róża kutnerowata
Salix cinerea L. - Wierzba szara
Sambucus nigra L. - Dziki bez czarny
Tilia platyphyllos Scop. - Lipa szerokolistna

Gatunki tolerowane, w stosunku do których toleruje się ich obecność w lasach, nie niszcząc i oszczędzając istniejące osobniki, ale nie wprowadzając tego gatunku

Abies alba Mill. - Jodła pospolita (J.biała)
Abies concolor Engelm. - Jodła jednobarwna (J.kalifornijska)
Abies nordmanniana Spach. - Jodła kaukaska
Ailanthus altissima (Miller) Swingle - Bożodrzew wyniosły (Ajlant)
Caragana arborescens Lam. - Karagana syberyjska
Carya ovata (Miller) C.Koch - Orzesznik pięciolistkowy
Chaenomeles japonica (Thunb.) Lindb. - Pigwowiec japoński
Chaenomeles speciosa (Sweet) Nakai - Pigwowiec chiński
Chamaecyparis lawsoniana Parl. - Cyprysik Lawsona
Chamaecyparis pisifera Endl. - Cyprysik groszkowy
Clematis vitalba L. - Powojnik pnący
Cornus alba L. - Dereń biały
Forsythia x intermedia Zabel. - Forsycja pośrednia
Fraxinus ornus L. - Jesion mannowy
Fraxinus pennsylvanica Marsh. - Jesion pensylwański
Hippophae rhamnoides L. - Rokitnik zwyczajny
Juglans cinerea L. - Orzech szary
Juglans regia L. - Orzech włoski
Larix decidua Mill. - Modrzew europejski
Lonicera caerulea L. - Wiciokrzew siny
Lonicera caprifolium L. - Wiciokrzew przewiercień
Lonicera involucrata (Richards) Banks - Wiciokrzew skrytoowockowy
Lonicera nigra L. - Wiciokrzew czarny
Lonicera tatarica L. - Wiciokrzew tatarski
Lycium barbarum L. - Kolcowój szkarłatny
Mahonia aquifolium (Pursh) Nutt. - Mahonia pospolita
Morus alba L. - Morwa biała
Parthenocissus quinquefolia (L.) Planchon - Winobluszcz pięciolistkowy
Philadelphus pubescens Loisel - Jaśminowiec owłosiony
Philadelphus coronarius L. - Jaśminowiec wonny
Physocarpus opulifolius (L.) Maxim. - Tawułowiec kalinolistny
Picea pungens Engelm. - Świerk kłujący
Pinus banksiana Lamb. - Sosna Banksa
Pinus nigra Arnold - Sosna czarna
Pinus rigida Miller - Sosna smołowa
Pinus strobus L. - Sosna wejmutka
Platanus x acerifolia (Aiton) Willd. - Platan klonolistny
Prunus cerasifera Ehrh. - Śliwa ałycza ("mirabelka")
Prunus cerasus L. - Wiśnia zwyczajna
Prunus domestica L. - Śliwa domowa ("węgiarka")
Pyrus communis L. em Gaertner - Grusza domowa
Quercus rubra L. - Dąb czerwony
Rhus typhina L. - Sumak octowiec
Ribes aureum Pursh - Porzeczka złota
Ribes rubrum L. - Porzeczka zwyczajna (Porzeczka czerwona)
Robinia pseudacacia L. - Robinia akacyjowa (grochodrzew)
Rosa multiflora Thunb. - Róża wielkokwiatowa
Rubus laciniatus Willd. - Jeżyna strzępolistna
Sambucus racemosa L. - Bez koralowy
Symphoricarpos albus (L.) Blake - Śnieguliczka biała
Syringa vulgaris L. - Bez pospolity (lilak)
Thuja occidentalis L. - Żywotnik zachodni
Thuja plicata D.Don - Żywotnik olbrzymi
Tsuga canadensis Carr. - Choina kanadyjska
Viburnum lantana L. - Kalina hordowina
Vitis vinifera L. - Winorośl właściwa
Weigela florida A.DC. - Krzewuszką cudowna

Gatunki eliminowane, które należy eliminować i ograniczać w cięciach wszelkiego rodzaju

Acer negundo L. - Klon jesionolistny

Amelanchier sp. - Świdosiłwa
Larix kaempferi Sarg. - Modrzew japoński
Larix × eurolepis Henry - Modrzew pośredni (M.szkocki)
Populus balsamifera Mill. - Topola balsamiczna
Populus × canadensis Moench - Topola późna, kanadyjska
Prunus mahaleb L. - Wiśnia wonna (antypka)
Prunus serotina Ehrh. - Czeremcha amerykańska

- Do czasu wykonania prac glebowo-siedliskowych zaleca się niestosowanie przy bieżącym planowaniu gospodarki leśnej, w tym przy planowaniu składów gatunkowych upraw, diagnoz siedliskowych zawartych w aktualnie obowiązujących planach urządzania lasu. Składy gatunkowe upraw należy ustalać indywidualnie dla poszczególnych przypadków, kierując się:
 - doświadczeniem gospodarzy terenu
 - doбором rodzimych gatunków lasotwórczych
 - orientacyjnymi składami gatunkowymi naturalnych zbiorowisk leśnych Cedyńskiego Parku Krajobrazowego
 - mapą prawdopodobnej roślinności potencjalnej załączoną do niniejszego opracowania
 - kluczem fitoindykacyjnym do roślinności potencjalnej
- W związku z nietrafnością diagnoz siedliskowych zawartych w obowiązujących opisach taksacyjnych lasu, Nadleśniczowie powinni być upoważnieni do stosowania odstępstw od ustaleń tego planu w zakresie: docelowych składów drzewostanów oraz składów upraw - w kierunku wzbogacania upraw i drzewostanów ponad zalecany udział gatunków liściastych wszędzie tam gdzie pozwalają na to warunki. Odstępstwa takie powinny być na rozpatrywanym terenie stosowane jako reguła, a nie jako wyjątek.

Zasady ochrony zasobów genowych

- Zaleca się by gospodarstwa szkółkarskie nadleśnictw Chojna i Mieszkowice dysponowały materiałem wszystkich gatunków drzew i krzewów należących do rodzimej dendroflory CPK.
- Zaleca się ochronę zasobów genetycznych rodzimych dla Puszczy Piaskowej i Lasów Mieszkowickich dębów (szczególnie dębu bezszypułkowego). W tym celu w jak najszerszym zakresie powinny być zbierane żołędzie ze starych przestojów dębowych (z kilkusetletnich drzew spotykanych w drzewostanach), a w drugiej kolejności - z drzewostanów ok. 100 -letnich drzewostanów dębowych, w których występują takie przestoje. Żołędzie takie następnie powinny być wykorzystane do produkcji materiału sadzeniowego. Program ten należy realizować niezależnie od wartości technicznej tych drzew
- Materiał genetyczny starych dębów Puszczy Piaskowej i Lasów Mieszkowickich powinien być zabezpieczony w Leśnym Banku Genów w Kostrzycy.
- Następujące składniki dendroflory powinny być szczególnie chronione, z obowiązkowym zabezpieczeniem zasobów z terenu CPK w Leśnym Banku Genów w Kostrzycy i z obowiązkową hodowlą na szkółkach:

Populus nigra L. - Topola czarna
Taxus baccata L. - Cis pospolity
Populus alba L. - Topola biała
Quercus pubescens Willd. - Dąb omszony
Acer campestre L. - Klon polny (paklon)
Prunus fruticosa Pallas - Wiśnia karłowata (Wisienka stepowa)
Sorbus torminalis (L.) Crantz - Jarzab brekinia (brzęk)
Genista germanica L. - Janowiec ciernisty
Lonicera periclymenum L. - Wiciokrzew pomorski
Ononis repens L. - Wilżyna rozłogowa
Ulmus minor Miller - Wiąz polny
Quercus petraea (Matt.) Liebl. - Dąb bezszypułkowy
Quercus robur L. - Dąb szypułkowy
Rosa elliptica Tausch - Roża eliptyczna
Salix repens L. - Wierzba płoząca
Ulmus glabra Hudson - Wiąz górski (brzost)
Ulmus laevis Pall. - Wiąz szypułkowy (limak)
Daphne mezereum L. - Wawrzynek wilczelyko
Ligustrum vulgare L. - Ligustr pospolity
Malus sylvestris Miller - Jabłoń dzika (płonka)
Ononis spinosa L. - Wilżyna ciernista
Prunus spinosa L. - Śliwa tarnina
Rosa glauca Vill. - Roża sina
Rosa mollis Sm. - Róża miękka
Rosa tomentosa Sm. - Róża kutnerowata
Salix rosmarinifolia L. - Wierzba rokita
Rosa arvensis Hudson - Róża polna
Salix alba L. - Wierzba biała

Zasady zalesień

- Dalszy wzrost roli lasu w krajobrazie Cedyńskiego Parku Krajobrazowego nie jest zjawiskiem pożądanym z punktu widzenia ochrony przyrody
- Grunty przekazywane z zasobu AWRSP z przeznaczeniem pod zalesienie mogą być zalesiane wyłącznie z zachowaniem poniższych warunków.
- Należy przestrzegać zasad prowadzenia zalesień w rejonach podwyższonej koncentracji gatunków kserotermicznych, sformułowanych osobno. Nie należy przekraczać zalecanych tam proporcji udziału lasu w strukturze krajobrazu (najwyżej 40%). Nie wolno zalesiać stanowisk gatunków kserotermicznych ani wprowadzać zalesień, które te stanowiska zacienią, teraz lub w przyszłości..
- Zaleca się pozostawienie 10% przeznaczonej do zalesienia powierzchni do spontanicznej sukcesji roślinności. Zaleca się, aby pozostawiane fragmenty nie były mniejsze niż 1 ha i w miarę możliwości były zlokalizowane na skraju kompleksów leśnych, tak by tworzyły strefę przejścia między lasem a użytkami rolniczymi.
- Zalesienia muszą być poprzedzone analizą glebowo-siedliskową. Skład wprowadzanych zalesień powinien nawiązywać do roślinności potencjalnej.
- Przy okazji nowo wprowadzanych zalesień należy formować, kosztem gruntu zalesianego, pełną strefę skraju lasu, według zasad określonych w odpowiednim rozdziale.

Zasady biologicznej zabudowy granicy lasu

- Zaleca się dążenie do biologicznej zabudowy skraju lasu na wszystkich skrajach leśnych rozpatrywanego terenu, z priorytetem dla silnie zniekształconych lasów na siedliskach porolnych i dla litych drzewostanów sosnowych z dominacją trzcinnika, rajgrasu bądź paproci w runie.
- Przyjmuje się jako zasadę kształtowanie tzw. pełnej strefy skraju lasu, to jest:
 - a) brzeżnego pasa drzewostanu, wzbogaconego w gatunki domieszkowe (ew. wprowadzenie gatunków domieszkowych w formie podsadzeń), ale nie rozluźnionego
 - b) przylegającego od zewnątrz do ściany drzewostanu pasa zarośli krzewów, o składzie nawiązującym do naturalnych zbiorowisk zaroślowych. Orientacyjny dobór krzewów podano skrótkowo także w załączonej tabeli. Pas ten powinien mieć szerokość ok. 3-4 m.
 - c) pasa 3-4 m szerokości pozostawionego w formie nieużytkowanej, do spontanicznego rozwoju zielnej roślinności okrajkowej
- Jeżeli brak miejsca na kształtowanie strefy według powyższych zasad, dopuszcza się kształtowanie tzw. uproszczonej strefy skraju lasu, co realizuje się przez wprowadzenie na samym skraju drzewostanu przerywanego pasa krzewów o składzie gatunkowym jak wyżej. Wprowadzane zarośla powinny zajmować ok. 50% długości skraju lasu (Nie więcej), pojedyncza grupa krzewów nie powinna zajmować więcej niż 5 m tej długości.
- W lasach silnie zniekształconych: litych drzewostanach sosnowych na gruntach porolnych oraz przylegających do pól drzewostanach sosnowych z dominacją w runie trzcinnika, rajgrasu lub paproci, a także w lasach na siedliskach ciepłolubnych dąbrów i lasów zboczowych, dopuszcza się tworzenie tzw. wewnętrznej strefy skraju lasu, co realizuje się przez rozluźnienie drzewostanu na głębokość ok. 10 m od linii skraju lasu i podokopowe wprowadzenie zarośli o składzie gatunkowym jak wyżej
- W strefie skraju lasu toleruje się spontaniczny pojaw Ak, ale nie wprowadza się świadomie tego gatunku.

Siedliska leśne, potencjalne zbiorowiska i przyrodniczo optymalne składy gatunkowe lasu i zarośli.

Typ siedlisko wy lasu (wg aktualnego rozpoznania siedliskowego)	Przewidywany rzeczywisty typ siedliskowy lasu	Potencjalne zbiorowiska leśne	Najważniejsze fitoindykacyjne cechy diagnostyczne	Zalecane docelowe składy drzewostanów	Gatunki domieszkowe	Gatunki podszytowe	Gatunki strefy skraju lasu	Zalecane sposoby zagospodarowania
Bśw	Bśw	<i>Leucobrya-Pinetum</i>	Jednogatunkowe lasy sosnowe. Brak podszytów liściastych, ew. pjd. brzoza. Brak starych drzew gat. liściastych. W runie tylko chrobotki, brusznica, czernica, brak zwartej pokrywy traw i gat. innych niż borowe. Na drogach leśnych i przydrożach mszyste wrzosowiska, nie darń traw. Brak niecierpka drobnokwiatowego, situ chudego, nitrofilnych zbiorowisk okrajkowych. Nie wiadomo, czy w ogóle siedliska takie występują na badanym terenie.	So	Brz	jałowiec	jałowiec wrzos	W miejscach z naturalnym odnowieniem sosny (także pasma wzdłuż skraju drzewostanów) Rb IIa, IIb lub II c dla nat. odnowienia So W innych warunkach Rb Ib, Ia z odnowieniem sztucznym.
	BMśw	<i>Quercus robur-Pinetum</i>	Drzewostany sosnowe z dębem w podszycie, nigdy w podroście lub II piętrze. Runo różne: gatunki borowe (borówki), albo zwarte darnie śmiałka darniowego lub trzcinnika. Brak: jastrzębców, groszku skrzydłatego, mchu <i>Scleropodium purum</i> . Także jednogatunkowe drzewostany sosnowe o runie i wyglądzie borów świeżych, ale w sąsiedztwie wydzieliń bogatszych w dąb i na analogicznym siedlisku. Na drogach leśnych i przydrożach mszyste wrzosowiska, nie darń traw. Brak niecierpka drobnokwiatowego, situ chudego, nitrofilnych zbiorowisk okrajkowych.	So Dbb-So	Brz	Dbb	jałowiec wrzos	W istniejących drzewostanach wpraw. podszyty i podsadzenia Dbb. Użytkowanie i zagospodarowanie jak fitocenozy borowych z wpraw. Dbb do składu uprawy.
	BMśw	<i>Calamagrostis-Quercetum</i> warianty uboższe	Drzewostany sosnowe z dębem dorastającym przynajmniej podrośtu, Runo różne: gatunki borowe (borówki), albo zwarte darnie śmiałka darniowego lub trzcinnika. Obecność jastrzębców i mchu <i>Scleropodium purum</i> . Także jednogatunkowe drzewostany sosnowe o runie i wyglądzie borów świeżych, ale w sąsiedztwie dębina i na analogicznym siedlisku.	So-Dbb Dbb-So tolerować So	Jrz Brz Dbb	żarnowiec jałowiec	żarnowiec jałowiec jeżyna, tarnina, róże	W drzewostanach rębnych przebudowa w kierunku wzrostu udziału Dbb zmodyfikowaną Rb II d z odn. sztucznym Dbb pod przerzedzonym dstanem So, o udziale gniazd zwiększonym do 50-60%. Dopuszczalna typowa przebudowa Rb Id. W drzewostanach przedrębnych wprowadzać podsadzenia Db, nie Bk.
	BMśw	<i>Calamagrostis-Quercetum</i> odm.zachodniopomorska (=Fago-Quercetum) warianty uboższe	Jak wyżej, ale wyraźny spontaniczny dynamizm buka. Obecny groszek skrzydłasty.	So-Dbb Dbb-So tolerować So	Jrz Brz Dbb Bk	żarnowiec jałowiec	żarnowiec jałowiec tarnina, róże	W drzewostanach rębnych przebudowa zmodyfikowaną Rb IIe: wpraw. Dbb na gniazdach na 30% powierzchni, wykonać cięcia częściowe i wprowadzenie buka pod okapem na pozostałej powierzchni, pozostawić 20% przestojów So. Dopuszczalna także typowa Rb Id i wprowadzenie buka pod okap w fazie drągownicy. W dstanach przedrębnych wprowadzać podsadzenia Dbb i Bk

	BMśw LMśw	<i>Luzulo pilosae-Fagetum</i> warianty ubogie	Drzewostany z podrostem bukowym lub inne drzewostany z dużym dynamizmem buka, nawet obecnego tylko w podszycie. Także jednogatunkowe lasy sosnowe z pojedynczymi starymi bukami, albo lasy sosnowe ze zwartym runem trzcinnika, położone w sąsiedztwie drzewostanów z bukiem. Także drzewostany sosnowe ze zwartym podszytem bujnie rozwijającej się czeremchy amerykańskiej.	So-Bk Bk-So tolerować So	Dbb, Jrz, Os, Iwa	-	jeżyny, tranina, różę	W dstanach bez obecności buka wprowadzać podsadzenia Bk. W dstanach rębnych rębnie zupełne z grupowym wprowadzeniem Bk do składu uprawy. Alternatywnie zagospodarowanie zmodyfikowaną Rb IId: cięcia częściowe na gniazdach z wprowadzeniem Bk pod okap przerzedzonego drzewostanu; następnie cięcia zupełne na reszcie powierzchni ze sztucznym odnowieniem So.
	BMśw LMśw	<i>Quercus-Carpinetum</i> warianty ubogie, wysokie	Drzewostany sosnowe z nawet sporadyczną obecnością graba lub leszczyny w podszycie. Także drzewostany sosnowe o runie i wyglądzie borów, ale w sąsiedztwie innych lasów zidentyfikowanych jako grądy. Tylko w "krajobrazach grądowych", nigdy w Puszczy Piaskowej	So-Gb-Dbb Dbb-Gb-So Dbb-So tolerować So	Gb, Jrz, Dbb, Lp, Brz, Os, Iwa	leszczyna	leszczyna żarnowiec jeżyny, tarnina, różę	Wprowadzać podsadzenia Db, Gb i leszczyny. W dstanach rębnych rębnie zupełne z grupowym wprowadzeniem Dbb i Gb do składu uprawy. Alternatywnie zagospodarowanie zmodyfikowaną Rb IId: cięcia częściowe na gniazdach z wprowadzeniem Dbb i Gb pod okap przerzedzonego drzewostanu; następnie cięcia zupełne na reszcie powierzchni ze sztucznym odnowieniem So.
Bw	Bw	<i>Molinio-Pinetum</i>	Drzewostany sosnowe z dominacją trzęślicy modrej w runie, bez śladu obecności dębów. Także drzewostany świerkowe lub brzozone z różnym runem, jednak bez przejawów pojawiania się Db. Zwłaszcza na wąskich okrajkach torfowisk śródleśnych, ale już na podłożu mineralnym	So	Brzom, Brz	kruszyna	kruszyna	Wyłączyć z użytkowania jako wodochronne, bardzo rzadko spotykane, nie mające znaczenia gospodarczego.
	BMw	<i>Calamagrostio-Quercetum molinietosum</i>	Drzewostany sosnowe z dominacją trzęślicy lub orlicy w runie, z pojawiającym się nawet pojedynczo Db. Zwłaszcza w płytkich, bezodpływowych ale niezatorfionych zagłębieniach	So-Dbs tolerować So, Sw-So, So-Sw	Brz, Jrz	kruszyna	kruszyna jeżyny	Przebudować w kierunku wzrostu udziału Db przy zastosowaniu sztucznych podsadzeń, cięć indywidualnych i grupowych.
Bb	Bb	<i>Vaccinio uliginosi-Pinetum</i>	Drzewostany sosnowe z runem torfowcowym, z obecnością bagna w podszycie, z gatunkami wysokotorfowiskowymi w runie. Ewentualnie luźne drzewostany brzozy omszonej z runem i podszytem j.w.	So	Brzom	bagno	bagno	Wyłączyć z użytkowania jako cenne przyrodniczo, bardzo rzadkie i wodochronne.
	BMb LMb	<i>Sphago-Squarrosi-Alnetum</i>	Drzewostany brzozone z przynajmniej pojedynczą olszą lub łożą. Drzewostany brzozone z obecnością w runie: pokrzywy lub trzciny. Możliwa obecność kobierca torfowców zielonych	Ol-Brzom-So Brzom-Ol-So Ol-Brzom tolerować So, Sw	Brzom	wierzba uszata	wierzba uszata	Wyłączyć z użytkowania jako cenne przyrodniczo, bardzo rzadkie i wodochronne.
BMśw	BMśw LMśw	<i>Calamagrostio-Quercetum</i>	Drzewostany sosnowe z dębem dorastającym przynajmniej podrostopu, Runo różne: gatunki borowe (borówki), albo zwarte darnie śmiałka darniowego. Obecność jastrzębców i mchu <i>Scleropodium purum</i> . Także jednogatunkowe drzewostany sosnowe o runie i wyglądzie borów świeżych, ale w sąsiedztwie dębin i na analogicznym siedlisku. Także drzewostany sosnowe ze zwartymi łanami trzcinnika w runie Także drzewostany dębowe o runie zdominowanym przez	Dbb So-Dbb tolerować Dbb- So	Jrz, Brz, So	Jrz, żarnowiec	żarnowiec, jeżyny, tarnina, różę, głóg	W drzewostanach przedrębnych podsadzać Dbb. Rębne drzewostany sosnowe przebudować w kierunku znacznego (!) wzrostu udziału Dbb, np. przy zastosowaniu modyfikacji rębni IIa z cięciami częściowymi i równoczesnym wprowadzeniem podokapowo Dbb. Dopuszczalne rębnie zupełne ze sztucznym odnowieniem dębem. W drzewostanach dwupiętrowych z dębem wyprowadzić drzewostan Db z pietra drugiego

		wąskolistne trawy, czernicę, z obecnością pszenica zwyczajnego					Drzewostany dębowe zagospodarowywać rębiami częściowymi z dążeniem do odnowienia naturalnego
BMśw LMśw	<i>Calamagrostio-Quercetum</i> odm.zachodniopo morska (=Fago- <i>Quercetum</i>)	Jak wyżej, ale wyraźna obecność buka. W runie groszek skrzydlasty	Bk-Dbb So-Bk-Dbb tolerować Dbb- Bk-So	Jrz, Brz, So	Bk, Jrz	jeżyny, tarnina, róże, głóg	W drzewostanach przedrębnych podsadzać Dbb i Bk. Rębne drzewostany sosnowe przebudować w kierunku znacznego (!) wzrostu udziału Dbb i Bk, np. przy zastosowaniu modyfikacji rębni II z cięciami częściowymi i równoczesnym wprowadzeniem podokapowo Dbb i domieszkowo Bk. Dopuszczalne rębnie zupełne ze sztucznym odnowieniem dębem, z grupową i kępową domieszką Bk, z najwyżej domieszkowym udziałem So. W drzewostanach dwupiętrowych z dębem i bukiem wprowadzić drzewostan Bk-Db z piętra drugiego Drzewostany o składzie docelowym zagospodarowywać rębiami częściowymi z dążeniem do odnowienia naturalnego. Ew. uzupełniać brakujący Bk podsadzeniami.
BMśw LMśw	<i>Quercocarpinetum</i>	Drzewostany sosnowe z nawet sporadyczną obecnością graba lub leszczyny w podszytcie. Także drzewostany sosnowe o runie i wyglądzie borów, ale w sąsiedztwie innych lasów zidentyfikowanych jako grądy. Tylko w "krajobrazach grądowych", nigdy w Puszczy Piaskowej	Gb-Dbb So-Gb-Dbb tolerować Gb- Dbb-So, Gb-So	Gb, Dbb, Brz, Iwa, Jrz, Lp	leszczyna,	leszczyna, trzmielina, tarnina, róże, głóg, szakłak	W drzewostanach przedrębnych podsadzać Db i Gb. Dstany sosnowe przebudować w kierunku znacznego wzrostu udziału Dbb i Gb, np. przy zastosowaniu modyfikacji rębni II z cięciami częściowymi i równoczesnym wprowadzeniem podokapowo Dbb i domieszkowo Bk. Dopuszczalne rębnie zupełne ze sztucznym odnowieniem dębem, z grupową i kępową domieszką Bk, z najwyżej domieszkowym udziałem So. W drzewostanach dwupiętrowych z dębem i bukiem wprowadzić drzewostan Bk-Db z piętra drugiego Drzewostany o składzie docelowym zagospodarowywać rębiami częściowymi z dążeniem do odnowienia naturalnego. Pozostawiać kępy podrostu Gb, skąd będzie mógł się rozprzestrześć.
LMśw	<i>Luzulo pilosae-Fagetum</i>	Dwupiętrowe drzewostany sosnowo-bukowe lub inne drzewostany z dużym dynamizmem buka, nawet obecnego tylko w podszytcie. Także jednogatunkowe lasy sosnowe z pojedynczymi starymi bukami, albo lasy sosnowe ze zwartym runem trzcinnika, położone w sąsiedztwie drzewostanów z bukiem. Także drzewostany sosnowe ze zwartym podszytem bujnie rozwijającej się czeremchy amerykańskiej	Bk Dbb-Bk So-Bk tolerować Bk- So	Dbb, Jrz, Os, Iwa	-	jeżyny, tarnina, róże	W drzewostanach przedrębnych podsadzać Bk. Rębne drzewostany sosnowe przebudować zmodyfikowaną Rb IIa z podokapowym wprowadzeniem Bk. W dstanach dwupiętrowych wprowadzić dstan z piętra Bk usuwając So. Pozostawić przestoje starej So. Zwalczać Czmam wszelkimi metodami.
BMśw LMśw	<i>Potentillo albae-Quercetum</i>	Lasy siedlisk ciepłych. Drzewostany sosnowe z kłosownicą pierzastą w runie. Także lasy sosnowe ze zwartym	Dbb	Jrz, Dbb, Kl polny	Kl polny, róże, głóg,	tarnina, głóg, szakłak, róże,	Prowadzić "gospodarstwo kserotermiczne" dla ochrony stanowisk gatunków ciepłolubnych..

			podszycem antypki na łagodnych stokach eksponowanych na pd. Także lasy sosnowe z łanami trzcinnika w runie, lub z darnią śmiałka pogiętego, w których występują gatunki ciepłolubne	tolerować So-Dbb, Dbb-So, So		tarnina, szakłak, wiąz polny, ligustr, dereń, grusza	klon polny, wiąz polny, ligustr, dereń, grusza	Ewentualnie przebudować na dębowe rębnią zupełną z odnowieniem Db, albo na mieszane w kierunku wzrostu udziału Db typową rębnią Id, z wprowadzaniem zarośli krzewów oszyjkowych jako grupowej i kępowej domieszki na uprawie. Zwalczać antypkę, czeremchę amerykańską, klon jesionolistny.
	LMśw Lśw	<i>Violo odoratae-Ulmetum</i>	Lasy na stromych stokach, zwłaszcza w dolinkach i wcięciach erozyjnych. Zwykle laski akacje z żyznym runem (glistnik jaskółcze ziele !), z pojawiającym się podrostem bzu czarnego, wiązu polnego lub innych wiązów, klonu polnego, szakłaka	Wz, Db, Kl polny Js i ich kombinacje, tolerować Ak	Wz wszystkie, Kl polny, Kl, Jw, Lp, Gr, Dbb	szakłak, róże, tarnina, głóg, bez czarny, ligustr, dereń, klon polny, wiąz polny, wiąz korkowy	szakłak, róże, tarnina, głóg, bez czarny, ligustr, dereń, klon polny, wiąz polny, wiąz korkowy	Wyłączyć z zagospodarowania jako lasy glebochronne
	BMśw	<i>Populetum albae</i>	Wszystkie laski na piaszczystych, sporadycznie zalewanych równinach dna doliny Odry. Zwykle laski sosnowe z łanami trzcinnika w runie, ale z obecnością roślin wskazujących na bliskość wód gruntowych, np. trzciny	Tp biała	Wb biała, Wb krucha, Dbs	bez czarny, dereń, trzmielina	dereń, trzmielina, głóg, róże	Na niewielkich powierzchniach eksperymentalnie przebudować: w fazie dragowiny wykonać Rb Id z odnowieniem Tp białej na gniazdach zajmujących 30% powierzchni, następnie usunąć drzewostan i pozostawić do spontanicznego obsiewu topoli. Na reszcie powierzchni tolerować aktualne drzewostany (nie ma drzewostanów rębnych w tym typie siedliska)
BMw	BMw LMw	<i>Calamagrostio-Quercetum molinietosum</i>	Drzewostany sosnowe z runem zdominowanym przez trzęślicę, a także laski świerkowe lub brzozowe wilgotnych siedlisk mineralnych, zwykle w płytkich zagłębieniach. Częsty duży udział kruszyny w podszycie. Wśród zrębów i upraw na otwartej powierzchni - zagłębienia porośnięte trzcinnikiem i trzęślicą	Dbs Dbb-Dbs So-Dbs tolerować So-Sw i Sw-So	Jrz, Brz, Brzom, Iwa	kruszyna	kruszyna	Drzewostany przebudować w kierunku wzrostu udziału Db przy zastosowaniu sztucznych podsadzeń, cięć indywidualnych i grupowych. Na haliznach wprowadzić Dbs w osłonkach bądź pozostawić do spontanicznej sukcesji.
BMb	BMb LMb	<i>Sphagno squarrosi-Alnetum</i>	Drzewostany olszy lub brzozy omszonej z obecnością torfowców zielonych w runie. Laski świerkowe lub brzozowe (także brzozy brodawkowatej) na siedliskach bagiennych, ale torowisk przejściowych. Łozowiska z wierzbą uszată. W zagłębieniach terenowych lub w kontakcie z płem na jeziorkach. Rzadko !	Brzom-Ol Ol-Brzom tolerować Sw	Sw, So	wierzba uszata, kruszyna	wierzba uszata, kruszyna	Wyłączyć z użytkowania jako wodochronne
LMśw	LMśw	<i>Luzulo pilosae-Fagetum</i>	Buczyny z dobrze rozwiniętymi poduszkami mchów, lub z prawie nagim dnem lasu, bez większego udziału graba. Częściej dwupiętrowe drzewostany sosnowo-bukowe o ubogim runie. Także drzewostany o podszycie zdominowanym przez czeremchę amerykańską, ale z zaznaczonym udziałem buka. Także drzewostany sosnowe o runie zdominowanym przez trzcinnik piaszkowy w sąsiedztwie płatów z dynamicznym bukiem. Także mieszane drzewostany dębowo-bukowe z przewagą i wybitnym dynamizmem buka. Dno lasu pokryte ściółką bukową, runo ubogie.	Bk Dbb-Bk	Jrz, Iwa	-	tarnina, głóg, róże, trzmielina,	Z drzewostanów dwupiętrowych wyprowadzić buczyny przez usunięcie sosny z I pietra. Tolerować pojedyncze przestoje starej So. Drzewostany bukowe można zagospodarować typową rębnią częściową, ale ze względu na wartość przyrodniczą przetrzymać je na pniu tak długo, jak to możliwe.
	LMśw	<i>Calamagrostio-Quercetum</i>	Lite dębiny bez udziału graba, z runem budowanym przez wąskolistne trawy, czasem z udziałem orlicy. Obecność jastrzębców i pszenca zwyczajnego	Dbb	Brz, Jrz	Dbb	tarnina, głóg, róże, trzmielina	Można zagospodarować typową rębnią częściową z uzyskaniem odnowienia naturalnego; ale ze względu na wartość przyrodniczą przetrzymywać

							drzewostany na pniu tak długo, jak to możliwe
LMśw	<i>Calamagrostio-Quercetum</i> odm.zachodniopomorska (=Fago-Quercetum)	Mieszane drzewostany bukowo-dębowe z dominacją dębu, z ograniczonym dynamizmem buka. Runo trawiaste z udziałem groszku skrzydlastego, jastrzębców	Bk-Dbb Dbb	Bk, Jrz, Brz	Bk, Dbb	tarnina, głóg, róże, trzmielina	Można zagospodarować typową rębnią częściową z uzyskaniem odnowienia Db. Pozostawić grupy drzewostanu z Bk dla umożliwienia rozprzestrzenienia się Bk, ewentualnie brakujący Bk wprowadzić podsadzeniami. Ze względu na wartość przyrodniczą przetrzymać drzewostany na pniu tak długo, jak to możliwe
LMśw Lśw	<i>Quercus-Carpinetum</i>	Lasy liściaste z udziałem graba. Częściej: drzewostany sosnowe z nawet niewielką obecnością graba i leszczyny. Także drzewostany sosnowe z runem zdominowanym przez trzcinnik piaskowy, albo z masowym rozwojem czeremchy amerykańskiej w podszyciu, w sąsiedztwie płatów z grabem. Także laski brzożowe lub osikowe z grabem. Prawdopodobnie także lasy sosnowe z drugim piętrzem wiązków i jaworu. W Puszczy Piskowej i Lasach Mieszkowickich najczęściej wyłącznie przy ciekach i na zboczach dolin strumieni, na zach. od linii Chojna - Moryń - Mieszkowice dominujący typ zbiorowiska potencjalnego.	Gb-Dbb Gb-DBs tolerować Dbb, Dbs	Gb, Lp, Jw, Kl, Wz	leszczyna	trzmielina, leszczyna, głóg, tarnina, róże, grusza	Zagospodarować modyfikacjami rębni częściowych dla uzyskania odnowienia naturalnego Db. Pozostawić kępy i grupy podrostu Gb dla umożliwienia jego rozprzestrzenienia się. Drzewostany z sosną przebudować na liściaste podsadzeniami odpowiednich gatunków, usuwając następnie So.
LMśw Lśw	<i>Viola odoratae-Ulmetum</i>	Lasy na stromych stokach, zwłaszcza w dolinkach i wcięciach erozyjnych. Zwykle laski akacjowe z żyznym runem (glistnik jaskółcze ziele !), z pojawiającym się podrostem bzu czarnego, wiąz polnego lub innych wiązków, klonu polnego, szakłaka	Wz, Db, Kl polny Js i ich kombinacje, tolerować Ak	Wz wszystkie, Kl polny, Kl, Jw, Lp, Gr, Dbb	szakłak, róże, tarnina, głóg, bez czarny, ligustr, dereń, klon polny, wiąz polny, wiąz korkowy	szakłak, róże, tarnina, głóg, bez czarny, ligustr, dereń, klon polny, wiąz polny, wiąz korkowy	Wyłączyć z użytkowania jako glebochronne
LMw	LMw-Lw <i>Quercus-Carpinetum</i> , warianty żyźniejsze i wilgotniejsze	Lasy dębowe z udziałem wiązki i graba, sporadycznie lipy, jaworu i innych gatunków liściastych, najczęściej w obniżeniach przy ciekach. Także laski brzożowe i osikowe z grabem i leszczyną w strefie ekotonowej olsów i łęgów	Gb-DBs DBs	Gb, Lp, Wz, Jw, Kl	leszczyna	trzmielina, leszczyna, głóg, tarnina, róże, grusza, dereń, szakłak	Zagospodarowywać modyfikacjami rębni częściowych dla uzyskania odnowienia naturalnego Db; pozostawić kępy i grupy podrostu Gb dla umożliwienia jego rozprzestrzenienia się. Drzewostany z sosną przebudować na liściaste podsadzeniami odpowiednich gatunków, usuwając następnie So. W drzewostany Brz i Os wprowadzać podsadzeniami Db i Gb
	<i>Ficario-Ulmetum</i>	Lasy dębowe z udziałem wiązki i jesionu, z ograniczonym dynamizmem graba i leszczyny, najczęściej w obniżeniach przy ciekach albo w rozległych żyznych obniżeniach w innych położeniach. Często także plantacje topolowe ze zdziczałym runem, często z wprowadzonym Js. Także niezabagnione lasy jesionowe, w położeniach znacząco wyniesionych powyżej poziomu cieków.	Js-DBs DBs Js Wz-Js-DBs	Js, Wz szyp, Bst, DBs	dereń czeremcha	dereń, trzmielina, szakłak, głogi, bez czarny	Zagospodarowywać modyfikacjami rębni częściowych dla uzyskania odnowienia naturalnego gatunków drzewostanu. Plantacje topolowe pilnie przebudować wprowadzając podsadzenia Js, DBs z domieszką Wz
LMb	LMb <i>Sphagnum squarrosum-Alnetum</i>	Lasy olszowe z udziałem brzozy omszonej (ew. brzożowe z udziałem olszy), z obecnością torfowców zielonych w runie. Rzadko !	Brzom-Ol Ol-Brzom	Sw, So	wierzba uszata, kruszyna	wierzba uszata, kruszyna	Wyłączyć z użytkowania jako glebochronne

Lśw	Lśw	<i>Melico-Fagetum</i>	Lasy bukowe z runem budowanym przez bujne, wysokie byliny, z udziałem: czworolistu, niecierpka pospolitego, czartawy, masowo występujących zawilców, zwartą pokrywą traw. Także inne lasy w kontakcie przestrzennym z takimi płacami i na analogicznym siedlisku	Bk	Dbb, Dbs, Iwa	-	trzmielina, głogi, tarnina, róże, szakłak	Można zagospodarować typową rębnią częściową z uzyskaniem odnowienia naturalnego; ale ze względu na wartość przyrodniczą przetrzymywać drzewostany na pnju tak długo, jak to możliwe
		<i>Violo odoratae-Ulmetum</i>	Lasy na stromych stokach, zwłaszcza w dolinkach i wcięciach erozyjnych. Zwykle laski akacjowe z żyznym runem (glistnik jaskółcze ziele !), z pojawiającym się podrostem bzu czarnego, wiązu polnego lub innych wiązów, klonu polnego, szakłaka. Także lasy jesionowe i wiązowe, albo dębowe z większym udziałem tych gatunków, na siedliskach zboczowych	Wz, Db, Kl polny Js i ich kombinacje, tolerować Ak	Wz wszystkie, Kl polny, Kl, Jw, Lp, Gr, Dbb	szakłak, róże, tarnina, głóg, bez czarny, ligustr, dereń, klon polny, wiąz polny, wiąz korkowy	szakłak, róże, tarnina, głóg, bez czarny, ligustr, dereń, klon polny, wiąz polny, wiąz korkowy	Wyłączyć z użytkowania jako glebochronne
		<i>Adoxo-Aceretum</i>	Lasy jaworowe na siedliskach zboczowych	Jw	Wz wszystkie, Kl polny, Kl, Jw, Lp, Gr, Dbb	szakłak, róże, tarnina, głóg, bez czarny, ligustr, dereń, klon polny, wiąz polny, wiąz korkowy	szakłak, róże, tarnina, głóg, bez czarny, ligustr, dereń, klon polny, wiąz polny, wiąz korkowy	Wyłączyć z użytkowania jako glebochronne
		<i>Quercu-Carpinetum</i>	Lasy liściaste z udziałem graba. Częściej: drzewostany sosnowe z nawet niewielką obecnością graba i leszczyny. Także drzewostany sosnowe z runem zdominowanym przez trzcinnik piaskowy, albo z masowym rozwojem antypki lub czeremchy amerykańskiej w podszyciu, w sąsiedztwie płatów z grabem. Także laski brzożowe lub osikowe z grabem. Prawdopodobnie także lasy sosnowe z drugim piętrzem wiązów i jaworu. W Puszczy Piaskowej i Lasach Mieszkowickich najczęściej wyłącznie przy ciekach i na zboczach dolin strumieni, na zach. od linii Chojna - Moryń - Mieszkowice dominujący typ zbiorowiska potencjalnego	Gb-Dbb Gb-Dbs tolerować Dbb, Dbs	Gb, Lp, Jw, Kl, Wz	leszczyna	trzmielina, leszczyna, głóg, tarnina, róże, grusza	Zagospodarowywać modyfikacjami rębni częściowych dla uzyskania odnowienia naturalnego Db; pozostawiać kępy i grupy podrostu Gb dla umożliwienia jego rozprzestrzenienia się. Drzewostany z sosną przebudować na liściaste podsadzeniami odpowiednich gatunków, usuwając następnie So. W drzewostany Brz i Os wprowadzać podsadzeniami Db i Gb
Lw	Lw	<i>Quercu-Carpinetum warianty żyźniejsze i wilgotniejsze</i>	Lasy dębowe z udziałem wiązu i graba, sporadycznie lipy, jaworu i innych gatunków liściastych, najczęściej w obniżeniach przy ciekach. Także laski brzożowe i osikowe z grabem i leszczyną w strefie ekotonowej olsów i łęgów	Gb-Dbs Dbs	Gb, Lp, Wz, Jw, Kl	leszczyna	trzmielina, leszczyna, głóg, tarnina, róże, grusza, dereń, szakłak	Zagospodarowywać modyfikacjami rębni częściowych dla uzyskania odnowienia naturalnego Db; pozostawiać kępy i grupy podrostu Gb dla umożliwienia jego rozprzestrzenienia się. W drzewostany Brz i Os wprowadzać podsadzeniami Db i Gb
		<i>Ficario-Ulmetum</i>	Lasy dębowe z udziałem wiązu i jesionu, z ograniczonym dynamizmem graba i leszczyny, najczęściej w obniżeniach przy ciekach albo w rozległych żyznym obniżeniach w innych położeniach. Często także plantacje topolowe ze zdziczałym runem, często z wprowadzonym Js. Także niezabagnione lasy jesionowe, w położeniach znacząco wyniesionych powyżej poziomu cieków.	Js-Dbs Dbs Js Wz-Js-Dbs	Js, Wz szyp, Bst, Dbs	dereń czeremcha	dereń, trzmielina, szakłak, głogi, bez czarny	Zagospodarowywać modyfikacjami rębni częściowych dla uzyskania odnowienia naturalnego gatunków drzewostanu. Plantacje topolowe pilnie przebudować wprowadzając podsadzenia Js, Dbs z domieszką Wz
OI	OI	<i>Ribo nigri-Alnetum</i>	Lasy olszowe na siedliskach zabagnionych, z wodą zastojową, o wyraźniej strukturze kępowo-dolinkowej runa (drzewa na kępach), albo ze zwartymi szuwarami	OI	Js, Brzom	porzeczką czarna, porzeczką	porzeczką czarna, porzeczką	Wyłączyć z użytkowania jako wodochronne, ewentualnie dopuszczalna Rb IV

			turzycowymi w runie			czerwona, kruszyna, kalina	czerwona, kruszyna, kalina	
		<i>Fraxino-Alnetum</i>	Lasy olszowe na siedliskach błotnistych, najczęściej z wodą przepływową lub wysiękową, o runie budowanym raczej przez kombinację gatunków leśnych i błotnych. Częsty duży udział pokrzywy, przytulii czepnej lub jasnoty purpurowej. Także dawne olsy obecnie przesuszone; wtedy najczęściej zachowana dawna struktura kępkowo-dolinkowa ale brak wody na dnie lasu a runo zdominowane przez śmiałka darniowego. Także lasy olszy czarnej z domieszką wierzby, z podszytem bzu czarnego i kaliny, obrosnięte welonami chmielowymi, w dolinie Odry.	OI Js-OI	Js, Wz gór, Wz szyp	czeremcha, porzeczką czarna, porzeczką czerwoną, dereń, bez czarny	trzmielina, czeremcha, porzeczką czarna, porzeczką czerwoną, dereń, bez czarny	Wprowadzić podsadzenia gatunków domieszkowych. Wyłączyć z użytkowania lub zagospodarować Rb IV. Stosować lokalnie cięcia częściowe dla przebudowy w kierunku wzrostu udziału domieszek..
OIJ	OIJ	<i>Fraxino-Alnetum</i>	Lasy jesionowe, olszowe z domieszką jesionu lub czysto olszowe na siedliskach błotnistych, z wodą przepływową, przy ciekach. Runo budowane przez kombinację gatunków leśnych i błotnych.	OI-Js Js tolerować OI	Wz szyp., Wz gór,	czeremcha, porzeczką czarna, porzeczką czerwoną, dereń, bez czarny	trzmielina, czeremcha, porzeczką czarna, porzeczką czerwoną, dereń, bez czarny	Drzewostany jesionowe zagospodarować rębiami częściowymi (IIb) dla uzyskania odnowienia naturalnego Js. W drzewostanach OI stosować modyfikacje rębni częściowych (IIb) dla wprowadzenia znaczącej domieszki Js.
Lł	Lł	<i>Salicetum albae-fragilis</i>	Zadrzewienia wierzby kruchej i białej w dolinie Odry. Także młode laski wierzby kruchej. Także wikliny nadrzeczne. Zawsze na siedliskach regularnie zalewanych.	Wb krucha Wb biała	Tp biała, Tp czarna, Bst, Wz szyp., Dbs	wikliny, dereń	wikliny, dereń	Wyłączyć z użytkowania jako wodochronne, bardzo rzadkie, nie mające znaczenia gospodarczego Nie niszczyć młodych lasów pod pretekstem ochrony przeciwpowodziowej.

Zalecenia planistyczne dla terenu Cedyńskiego Parku Krajobrazowego

Ekosystemy leśne Cedyńskiego Parku Krajobrazowego podzielono bez reszty na 60 jednostek planistycznych. Granice tak wyróżnionych jednostek zaznaczone są na załączonych mapach. Poniżej w tabeli zestawiono szczegółowe zalecenia dla poszczególnych jednostek

Kod jednostki	Opis	Zalecenia planistyczne
MAKROKOMPLEKS LASY MIESZKOWICKIE		
CPK_44	Lasy Cedyńsko-Rudnickie <i>Lasy glebochronne</i> <i>Grunty porolne</i> Kompleks lasów powstałych w całości w ciągu ostatniego stulecia (a w większości po II wojnie światowej) na gruntach niegdyś otwartych. Lasy noszą wyraźne piętno porolności.	Gospodarować tradycyjnymi metodami, dążąc jednak do maksymalizacji różnorodności gatunkowej. Na zboczach opadających ku Odrze protegować dęby, a na dogodnych mikrosiedliskach także wiązy, lipę, jawor. W dolinkach protegować jesion, jawor, wiązy i lipę. Dopuszczalne jest wprowadzanie kasztanowca i dębu czerwonego. Tolerować gaje akacjowe. Wewnątrz lasu, przy drogach, formować zarośla tarniny i dzikich róż z udziałem głogu i dzikich drzew owocowych. Przy ew. zalesieniach formować strukturę krajobrazu jak dla obszarów "ciepłych", tworząc mozaikę drzewostanów, zarośli i otwartej przestrzeni. Ściany lasu, także od strony wewnętrznych enklaw rolnych, zabudować biologicznie przy pomocy tarniny, dzikich róż, głogów i dzikich drzew owocowych. Dopuszczalne jest wewnętrzne formowanie pasa zarośli. Chronić "Kasztanową Ścieżkę" przy szosie Cedynia-Osinów. Uzupełniać aleje kasztanową w razie ubytków.
CPK_45	Rezerwat Wrzosowiska Cedyńskie Rozległe płaty wrzosowisk i muraw napiaskowych na zboczu doliny Odry chronione w rezerwacie przyrody	Opracować plan ochrony rezerwatu Do czasu opracowania planu ochrony kontynuować usuwanie zadrzewień W planie rozważyć zastosowanie głębokich zabiegów ochrony aktywnej (wypalanie, stymulacja erozji) Zorganizować ścieżkę poznawczą prowadzącą do punktu widokowego. Ustawić dyskretne tablice informacyjne na temat występowania wrzosowisk w Europie i w Polsce. Chronić i konserwować głaz pamiątkowy W. Czyżewskiego
CPK_46	Skarpa Kostrzynecka <i>Lasy glebochronne</i> <i>Grunty porolne</i> Zbocze doliny Odry porośnięte kompleksem młodników sosnowych, zarośli tarniny i bzu, gajów akacjowych i otwartych muraw. Liczne stanowiska gatunków kserotermicznych.	Nie zalesiać fragmentów obecnie otwartych, w tym luk. Nie wykonywać poprawek i uzupełnień w uprawach. W młodnikach i drzewostanach sosnowych prowadzić "gospodarstwo kserotermiczne" - trzebieżami dążyć do wytworzenia lukowatej struktury drzewostanu. Odślaniać znane stanowiska roślin kserotermicznych. Gaje akacjowe w wąwozach chronić zachowawczo i pozwalać w nich na spontaniczną sukcesję Na skrajach lasu wprowadzać, pod warunkiem że nie ma tam stanowisk roślin kserotermicznych, zarośla tarniny, rodzimych dzikich róż i głogu, z domieszką drzew owocowych, szczególnie gruszy.
CPK_47	Skarpa Rudnicka	Nie zalesiać fragmentów obecnie otwartych, w tym luk. Nie wykonywać poprawek i uzupełnień w

	<p><i>Lasy glebochronne</i> <i>Grunty porolne</i></p> <p>Skarpa porośnięta kompleksem młodników sosnowych, zarośli tarniny i bzu, gajów akacjowych i otwartych muraw. W okolicy Rudnicy w wąwozach bardzo duże płaty z dominacją robinii. Na wypukłych formach terenu liczne stanowiska gatunków kserotermicznych.</p>	<p>uprawach. W młodnikach i drzewostanach sosnowych prowadzić "gospodarstwo kserotermiczne" - trzebieżami dążyć do wytworzenia lukowatej struktury drzewostanu. Odślaniać znane stanowiska roślin kserotermicznych.</p> <p>Gaje akacjowe w wąwozach chronić zachowawczo i pozwalać w nich na spontaniczną sukcesję.</p> <p>Na skrajach lasu wprowadzać, pod warunkiem że nie ma tam stanowisk roślin kserotermicznych, zarośla tarniny, rodzimych dzikich róż i głogu, z domieszką drzew owocowych, szczególnie gruszy</p>
CPK_48	<p>Gaje Akacjowe Radostów <i>Grunty porolne</i> <i>Własność AWRSP</i></p> <p>Kompleks lasów z dominacją robinii, porastających stoki wąwozów opadających z Radostowa i z Golic. Także fragmenty drzewostanów sosnowych.</p>	<p>Dokończyć przejmowanie powierzchni leśnych od AWRSP.</p> <p>Dążyć do przebudowy gajów akacjowych: podsadzać wiązy, klon, klon polny i jawor pod okapem akacji wykonując jednocześnie w niej cięcia prześwietlające.</p> <p>Na skrajach lasu wprowadzać, pod warunkiem że nie ma tam stanowisk roślin kserotermicznych, zarośla tarniny, rodzimych dzikich róż i głogu, szakłaka i trzmieliny, z domieszką drzew owocowych, szczególnie gruszy.</p>
CPK_49	<p>Skarpa Rudnicko-Siekierkowska <i>Lasy glebochronne</i> <i>Grunty porolne</i></p> <p>Zbocze doliny Odry przechodzące w zbocze dolinki Trutwińca, porośnięte kompleksem młodników sosnowych, zarośli tarniny i bzu, gajów akacjowych i otwartych muraw. Liczne stanowiska gatunków kserotermicznych.</p>	<p>Nie zalesiać fragmentów obecnie otwartych, w tym luk. Nie wykonywać poprawek i uzupełnień w uprawach. W młodnikach i drzewostanach sosnowych prowadzić "gospodarstwo kserotermiczne" - trzebieżami dążyć do wytworzenia lukowatej struktury drzewostanu. Odślaniać znane stanowiska roślin kserotermicznych.</p> <p>Gaje akacjowe w wąwozach chronić zachowawczo i pozwalać w nich na spontaniczną sukcesję</p>
CPK_50	<p>Lasy Rudnicko-Siekierkowskie <i>Lasy glebochronne</i> <i>Grunty porolne</i></p> <p>Kompleks leśny położony między Rudnicą a dolinką Trutwińca, w całości powstały na gruntach porolnych i noszący wyraźne piętno porolności.</p>	<p>Gospodarować tradycyjnymi metodami, dążąc jednak do maksymalizacji różnorodności gatunkowej. Dążyć do wzrostu udziału dębu bezszypułkowego. Dopuszczalne jest wprowadzanie kasztanowca i dębu czerwonego. Tolerować gaje akacjowe.</p> <p>Wewnątrz lasu, przy drogach, formować zarośla tarniny i dzikich róż z udziałem głogu i dzikich drzew owocowych. Przy ew. zalesieniach formować strukturę krajobrazu jak dla obszarów "ciepłych", tworząc mozaikę drzewostanów, zarośli i otwartej przestrzeni.</p> <p>Ściany lasu zabudować biologicznie przy pomocy tarniny, dzikich róż, głogów i dzikich drzew owocowych. Dopuszczalne jest wewnętrzne formowanie pasa zarośli pod rozluźnionym okapem drzewostanu.</p>
CPK_51	<p>Dolina Trutwińca Zajęta obecnie w dużej części na stawy rybne</p>	<p>Płaty łągów wzbogacać w jesion drogą podsadzeń lub rębni złożonych.</p> <p>Zwalczać klon jesionolistny.</p>

	dolina, niegdyś wypełniona torfowiskami źródłiskowymi. Pozostały wysięki wód, fragmenty lasów łęgowych i kilka pomnikowych drzew..	Na skrajach łęgowych olszyn, na poboczach dróg, na brzegach stawów wprowadzać zarośla derenia i trzmieliny z domieszką kaliny i bzu czarnego
CPK_52	Skarpa Siekierkowska <i>Lasy glebochronne</i> <i>Grunty porolne</i> Zbocze doliny Odry porośnięte kompleksem młodników sosnowych, zarośli tarniny i bzu, gajów akacjowych i otwartych muraw. Rozproszone stanowiska gatunków kserotermicznych. Ruiny dawnych Siekierok porasta robinia i bzy	Nie zalesiać fragmentów obecnie otwartych, w tym luk. Nie wykonywać poprawek i uzupełnień w uprawach. W młodnikach i drzewostanach sosnowych prowadzić "gospodarstwo kserotermiczne" - trzebieżami dążyć do wytworzenia lukowatej struktury drzewostanu. Odślaniać znane stanowiska roślin kserotermicznych.
CPK_53	Lasy Siekierkowskie <i>Grunty porolne</i> Dawne pola wsi Siekierki, zalesione sosną po II wojnie światowej i noszące wyraźne piętno porolności. Ruiny dawnych Siekierok porasta robinia i bzy.	Drzewostany sosnowe podsadzać dębem bezszypułkowym i bukiem, dążąc do przynajmniej domieszkowego wprowadzenia dęba gatunków do drzewostanu. Drzewostany rębne przebudowywać rębnią Id lub zmodyfikowaną II d w kierunku udziału dębu optymalnie do 40-60%. Można stosować też rębnie zupełne ze sztucznym odnowieniem dębem. Na otwartych miejscach wewnątrz lasu, np. przy drogach, formować zarośla tarniny i dzikich róż z udziałem głogu i dzikich drzew owocowych. Ściany lasu zabudować biologicznie przy pomocy tarniny, dzikich róż, głogów i dzikich drzew owocowych. Dopuszczalne jest wewnętrzne formowanie pasa zarośli pod rozluźnionym okapem drzewostanu.
CPK_54	Lasy Żelichowskie <i>Grunty porolne</i> Lasy na północnym skraju kompleksu Lasów Mieszkowickich będące efektem powojennych zalesień dawnych pól.	Drzewostany sosnowe podsadzać dębem bezszypułkowym, grabem i wiązem polnym, dążąc do przynajmniej domieszkowego wprowadzenia tych gatunków do drzewostanu. Drzewostany rębne przebudowywać rębnią Id lub zmodyfikowaną II d w kierunku udziału dębu optymalnie do 40-60%. Można stosować też rębnie zupełne ze sztucznym odnowieniem dębem. Na otwartych miejscach wewnątrz lasu, np. przy drogach, formować zarośla tarniny i dzikich róż z udziałem głogu i dzikich drzew owocowych. Ściany lasu zabudować biologicznie przy pomocy tarniny, dzikich róż, głogów i dzikich drzew owocowych. Dopuszczalne jest wewnętrzne formowanie pasa zarośli pod rozluźnionym okapem drzewostanu. Wykupić i chronić "Ostnicową skarpe" przy torach kolejowych.
CPK_55	Lasy Łysogórskie Rdzeniowa, także dawniej zajęta przez lasy, część Lasów Mieszkowickich. Dominują drzewostany sosnowe, czasem z dębem i	Chronić zachowawczo drzewostany dębowe, uznając je za ochronne - stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody. Istniejące dębiny przetrzymywać na pniu maksymalnie długo. Bezwzględnie chronić wszystkie pojedyncze, stare dęby w lasach. Zbierać z nich żołądźce i stosować do produkcji rodzimego materiału nasiennego.

	bukiem w II piętrze Zachowało się kilka płatów litych dąbrów i pojedyncze, stare dęby.	Dążyć do przebudowy drzewostanów sosnowych na dębiny z conajmniej 50% udziałem dębu w drzewostanie. W tym celu stosować do przebudowy zmodyfikowaną rębnię IId z wprowadzeniem dębu z odnowienia sztucznego, albo rębnie zupełne ze sztucznym odnowieniem o składzie docelowym.
CPK_56	Dolina Słubi <i>Lasy wodochronne</i> Dolina rzeczki Słubi spływającej do Odry, przecinająca kompleks Lasów Mieszkowickich. Wzdłuż całej doliny pas siedlisk grądowych. W dolnej części dobrze zachowane grądy. W górnej części unikatowe skupienie pomnikowych wiązków	Utworzyć rezerwat. Opracować plan ochrony rezerwatu. Płaty lasów liściastych (grądów i łęgów z jesionem) chronić zachowawczo Drzewostany sosnowe na zboczach doliny przebudowywać podsadzeniami graba i lipy (nie buka !) w kierunku fitocenozy grądowych. Tolerować rozwój zarośli leszczynowych. Przy istniejących parkingach ustawić tablice informacyjne o walorach przyrodniczych doliny a po utworzeniu rezerwatu - o rezerwacie
CPK_57	Łabędzin <i>Grunty porolne</i> Rozległy obszar lasów na północnym skraju kompleksu Lasów Mieszkowickich, powstały w ciągu ostatniego stulecia przez zalesienie dawnych pól, wśród których były cztery osady. Lasy mają wyraźnie porolny charakter. Interesujący przyrodniczo jest kompleks bagien i jeziorzek w okolicy tzw. Łabędzina.	Drzewostany sosnowe podsadzać dębem bezszypułkowym, grabem i wiązem polnym, dążąc do przynajmniej domieszkowego wprowadzenia tych gatunków do drzewostanu. Drzewostany rębne przebudowywać rębnią Id lub zmodyfikowaną II d w kierunku udziału dębu optymalnie do 40-60%. Można stosować też rębnie zupełne ze sztucznym odnowieniem dębem. Na otwartych miejscach wewnątrz lasu, np. przy drogach, formować zarośla tarniny i dzikich róż z udziałem głogu i dzikich drzew owocowych. Ściany lasu zabudować biologicznie przy pomocy tarniny, dzikich róż, głogów i dzikich drzew owocowych. Dopuszczalne jest wewnętrzne formowanie pasa zarośli pod rozluźnionym okapem drzewostanu.
CPK_58	Lasy Siegniewskie Rdzeniowa, także dawniej zajęta przez lasy, część Lasów Mieszkowickich. Dominują drzewostany sosnowe, czasem z dębem i bukiem w II piętrze Zachowało się kilka płatów litych dąbrów i pojedyncze, stare dęby.	Chronić zachowawczo drzewostany dębowe, uznając je za ochronne - stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody. Istniejące dębiny przetrzymywać na pniu maksymalnie długo. Bezwzględnie chronić wszystkie pojedyncze, stare dęby w lasach. Zbierać z nich żołądź i stosować do produkcji rodzimego materiału nasiennego Dążyć do przebudowy drzewostanów sosnowych na dębiny z conajmniej 50% udziałem dębu w drzewostanie. W tym celu stosować do przebudowy zmodyfikowaną rębnię IId z wprowadzeniem dębu z odnowienia sztucznego, albo rębnie zupełne ze sztucznym odnowieniem o składzie docelowym.
CPK_59	Lasy Gozdowicko-Czeleńskie <i>Lasy glebochronne</i> <i>Grunty porolne</i> Dawne pola Łysogórek, Gozdowic i Błeszyna, po II wojnie światowej zalesione sosną. Lasy mają porolny charakter, obserwuje się silne zniekształcenie fitocenozy i duży dynamizm	Drzewostany sosnowe podsadzać dębem bezszypułkowym i bukiem, dążąc do przynajmniej domieszkowego wprowadzenia dęba gatunków do drzewostanu. Drzewostany rębne przebudowywać rębnią Id lub zmodyfikowaną II d w kierunku udziału dębu optymalnie do 40-60%. Można stosować też rębnie zupełne ze sztucznym odnowieniem dębem. Na otwartych miejscach wewnątrz lasu, np. przy drogach, formować zarośla tarniny i dzikich róż z udziałem głogu i dzikich drzew owocowych. Ściany lasu zabudować biologicznie przy pomocy tarniny, dzikich róż, głogów i dzikich drzew owocowych. Dopuszczalne jest wewnętrzne formowanie pasa zarośli

	akacji. Na ruinach dawnej wsi Gozdowice rosną zapusty akacji i bzów.	pod rozluźnionym okapem drzewostanu.
CPK_60	Skarpa Gozdowicka <i>Lasy glebochronne</i> <i>Grunty porolne</i> Porośnięta gajami akacjowymi, z mniejszym udziałem ciepłolubnych muraw, zarośli i młodników sosnowych, skarpa doliny Odry w okolicy Gozdowic. Wybitne walory krajobrazowe, stanowiska rzadkich gatunków ciepłolubnych. W gajach robinii stanowiska rzadkich gatunków synantropijnych.	Utworzyć zespół przyrodniczo-krajobrazowy obejmujący skarpe Chronić zachowawczo istniejące gaje akacjowe z rzadkimi gatunkami synantropijnymi Odświeżać murawki kserotermiczne, zwłaszcza murawkę z czyścem prostym. Nie wprowadzać zalesień ani zadrzewień na skarpie ani u podnóża skarpy. Pozostawić na miejscu martwy pomnikowy cis Zorganizować ścieżkę poznawczą. Ustawić tablice informacyjne na temat akacji i gatunków synantropijnych

Obszary funkcjonalne w otulinie

W lasach wchodzących w skład otuliny CPK wyznaczono 13 obszarów funkcjonalnych, na których określony kierunek działań i modyfikacji w gospodarce leśnej jest istotny dla ochrony przyrody w regionie, odbudowując powiązania ekologiczne terenu CPK z innymi kompleksami, bądź znacząco uzupełniając reprezentację układów ekologicznych chronionych w CPK. W pozostałych lasach otuliny nie zaleca się specyficznych modyfikacji gospodarki leśnej, oczywiście oprócz uwzględniania w niej w maksymalnym stopniu uwarunkowań ekologicznych i doświadczeń w tym względzie wypracowywanych na terenie CPK.

Kod jednostki	Opis	Zalecenia planistyczne
OTUL_08	Czyste k. Rosnowa Dobrze zachowany kompleks mało zniekształconych grądów z licznymi śródleśnymi, astatycznymi zbiornikami wodnymi, przylegający do jeziora Czyste.	Uznać lasy za ochronne - stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody. Drzewostany maksymalnie długo przetrzymywać na pniu. Ewentualnie zagospodarowywać małopowierzchniowymi rębiami złożonymi, dążąc do utrzymania w składzie drzewostanu wszystkich występujących w nim gatunków: dębu, graba, buka, jesionu i wiązów. Chronić zbiorniki astatyczne, nie meliorować ich ani nie zalesiać. Utrzymywać wysoką liczebność dzika.
OTUL_09	Czarna Woda Ograniczony polami kompleks leśny lasów grądowych, wśród których położone są jeziora (jedno z nich ma historyczną nazwę Czarnej Wody) i płaty bagiennych, niedostępnych olsów, nawiązujących do typu	Uznać lasy za ochronne - wodochronne oraz stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody. Bagna i olsy chronić biernie jako użytki ekologiczne. W strefie 50 m od brzegu olsów i jezior nie wykonywać cięć. Chronić pomnikowe dęby, także po śmierci nie usuwać ich resztek.

	<p>olsu torfowcowego. Na brzegu olsów liczne stare, pomnikowe dęby</p>	
OTUL_10	<p>Białęgi Zasilane źródłami jezioro otoczone drzewostanami dębowymi - grądami oraz bagiennymi olsami. Nad brzegiem biją obfite źródła. Projektowany przez Jasnowską (1997) rezerwat przyrody.</p>	<p>Utworzyć rezerwat lub zespół przyrodniczo-krajobrazowy. Jezioro, otoczenie źródeł, łągi olszowe i olsy chronić zachowawczo. W drzewostanach dębowych na skarpach nie wkraczać z cięciami na odległość mniejszą niż 50 m od krawędzi olsów, wypływów wód podziemnych i brzegu jeziora.</p>
OTUL_11	<p>Lasy Bielińskie <i>Lasy wodochronne - część</i> Zniekształcony kompleks w dużej części porolnych lasów, przecięty jednak rynną cieków sphywającego ku Mieszkowicom. Także w pn. części liczne śródleśne bafgna, olsy i kilka drobnych cieków</p>	<p>Włączyć do parku krajobrazowego, aby znalazł się w jego granicach cały kompleks lasów Mieszkowickich.. Wspólnie z parkiem krajobrazowym zrealizować modelowy projekt renaturalizacji. Renaturalizować stosunki wodne, budując na rowach serie zastawek i niskich piętrzeń. Nie budować dużych zbiorników retencyjnych. W olsach nad ciekami protegować Js i Wz. Na skrajach olsów wprowadzać intensywnie Js, Wz i Dbs, a nieco dalej i na stokach rynien terenowych - Dbb, Dbs i Gb oraz podszyt leszczyny.</p>
OTUL_12	<p>Zachodnie Lasy Mieszkowickie Zachodnia część kompleksu Lasów Mieszkowickich, w charakterze zbliżona do lasów Siegniewskich (CPK_58), odcięta od reszty kompleksu granicą parku krajobrazowego. Dominują drzewostany sosnowe na potencjalnych siedliskach dąbrów W okolicy leśniczówki Kurzycko ładne, choć niewielkie płaty buczyn i dąbrów.</p>	<p>Włączyć do parku krajobrazowego. Chronić zachowane płaty buczyn i dąbrów oraz pojedyncze stare dęby. Przebudowywać drzewostany w kierunku zwiększenia udziału dębu bezszypułkowego, docelowo conajmniej do 40-60%</p>